

Tota la Sagrera

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DE LA SAGRERA

NÚM. 194 · JULIOL 2022

DESCARTAT!

**PROJECTE SOCIOCULTURAL,
ESPORTIU I DE SALUT LA SAGRERA**

La vida de barri és regalar flors fresques de la floristeria de tota la vida

CONFIA EN
EL BARRI
CONFIA EN
EL VERD

Edita:

Associació de Veïns i Veïnes de la Sagrera

Equip de redacció:

Agustí Carrillo, Jaume Matas, Oleguer Méndez, i Antonio Ibáñez.

Redactors:

Jaume Matas (Editorial i organització), Agustí Carrillo (Diversos i redacció), Jèssica Quesada (Comissió de Festes), Josep Joan Badia (Parròquia Crist Rei), Jordi Vilagut (Diversos i LSEM per les lletres), Jordi Aragonès (Hort La Ferroviària), Cristina Marzo (Escola Congrés-Indians), Quim Terré (Centre Documentació LS), Benjami Mercader, Lidia Ayllón (Tallers Centre Cívic), Mariona Valls (IES Ernest Lluch), Jorge Sánchez (Nau Bostik), Àngel Domènech (Residència La Sagrera), Juan López (PhotoSagrera), David Vallverdú (Torre de la Sagrera), Ramón Crespo (Espai 30), Nati Castells (LSEM en femení), Jordi Guillemí (Escola Llotja), Joan Serra (Escola MD Àngels), Elena Bigas (Diversos LSEM), Júlia Mercader (Cinema), Ca la Rosa (Cuina), Rosó Vicedo (Taller Quilling), Susanna Serra (Salut), Isaac Herrero (Humor).

Correcció: Agustí Carrillo

Publicitat:

Francisco Jiménez · 686 041 302

Maquetació revista:

Denís Matas

Associació de Veïns de la Sagrera:

Casal de Barri Torre de la Sagrera
Carrer Berenguer de Palou, 64-66
Barcelona 08027 · Tel. 93 408 13 34
avv.lasagrera@gmail.com

Blog de l'Associació

www.avvlasagrera.com
avv.lasagrera.bcn@gmail.com

e-mail revista Veïns de la Sagrera:

totalasagrera@gmail.com

Facebook:

Associació de veïns i veïnes de la Sagrera

Imprimeix:

Gram Gra SCCL · Tel. 93 389 94 67
Dipòsit legal: b-19006-2012

La revista TOTA LA SAGRERA i l'AVV no es fan responsables del contingut de les informacions signades pels redactors, col·laboradors o particulars.

EDITORIAL N. 194

JULIOL 2022

SOCIOCULTURAL, ESPORTIU I DE SALUT LA SAGRERA

UN PROJECTE QUE NO VEURÀ LA LLUM

Després de dos anys treballant per elaborar una proposta consensuada entre totes les entitats afectades per la reordenació del sòl públic on actualment es troben situades la Nau Ivanow, l'Espai 30 i les pistes poliesportives de La Sagrera, a finals d'octubre de 2021, i contemplant també la construcció del nou CAP, Centre d'Atenció Primària, l'arquitecte col·laborador facilitat per la FAVB, Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona, ens va presentar un projecte que complia amb els requisits i necessitats de les diferents entitats representades. Aquesta proposta fou acceptada per unanimitat.

La proposta es dividia en dues fases:

La primera, l'enderrocament del poliesportiu per construir-ne un de nou amb una orientació diferent a l'actual, és a dir, paral·lel al carrer Gran de la Sagrera. Aquest tindria dos pavellons amb grades tipus PAV-2 amb tot els espais complementaris. Al costat hi hauria el nou CAP, un edifici singular de planta baixa més cinc d'alçada.

A la segona fase, hi hauria la Nau Ivanow, equipament cultural que mantindria el seu actual edifici però rehabilitat; això permetria una ampliació d'espai a la tercera planta, així com la remodelació d'accessos. També hi seria l'Espai 30 - Ateneu Sagrerenc, equipament sociocultural que disposaria d'un nou edifici de planta baixa més quatre d'alçada amb una sala d'actes polivalent amb capacitat per unes 200 persones, més espais de creació i una terrassa.

Quina ha estat la nostra sorpresa? No s'ha considerat la nostra proposta presentada en el projecte, per tant, **"DESCARTAT"**, si es contempla la construcció del nou CAP (conscients que és del tot necessari) en la ubicació inicial, mantenint el poliesportiu tal com està, això vol dir que ens hipotequen l'espai per sempre, i la possibilitat de construir un poliesportiu d'ús públic amb les dimensions necessàries per a un barri que està creixent desmesuradament. A això li diem **"Miopia Administrativa"**.

En definitiva, es tractava de fer una transformació de l'actual configuració d'aquests equipaments municipals, per fer un major aprofitament del poc espai públic que encara ens queda a La Sagrera. **"Una oportunitat perduda"**.

I per acabar, una bona xarxa d'equipaments públics està directament relacionada amb l'estat del benestar. Suposa un gran esforç econòmic, **ho sabem**, però el retorn supera amb escreix la inversió perquè és un element clau en la cohesió social, la protecció de la salut i la potenciació de la cultura dels barris.

Salut, esport i cultura!

JAUME MATAS PEDRA | PRESIDENT AVV LA SAGRERA

Els nostres horaris d'atenció a les veïnes i veïns:
Dilluns, dimecres i divendres de 18:00 h a 20:00 h

Ens trobaràs:
Casal de Barri Torre de La Sagrera
Carrer Berenguer de Palou, 64-66-Barcelona 08027
Telèfon 93 408 13 34

Escriu-nos al correu:
avv.lasagrera@gmail.com

El nostre web:
www.avvlasagrera.com

FRANQUICIAT:
ESTUDI SAGRERA-MARTI MOLINS S.L. - C/Marti Molins 39, Local 1 (Barcelona)

93.351.07.50 | ba001@tecnocasa.es

SOCIOCULTURAL, ESPORTIU I DE SALUT LA SAGRERA

PROPOSTA VEÏNAL DESCARTADA? REBUTJADA? DENEGADA? ANUL·LADA? PER L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL

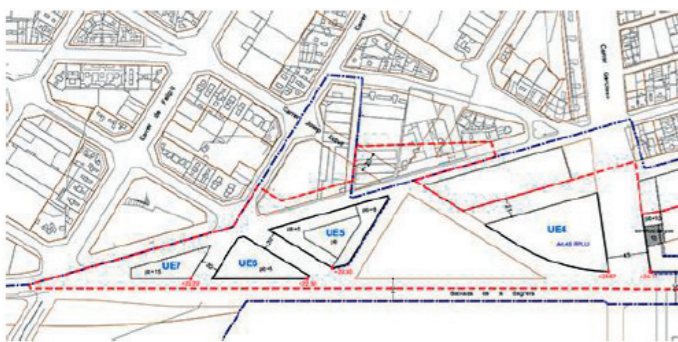
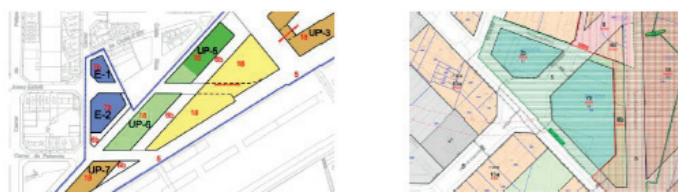
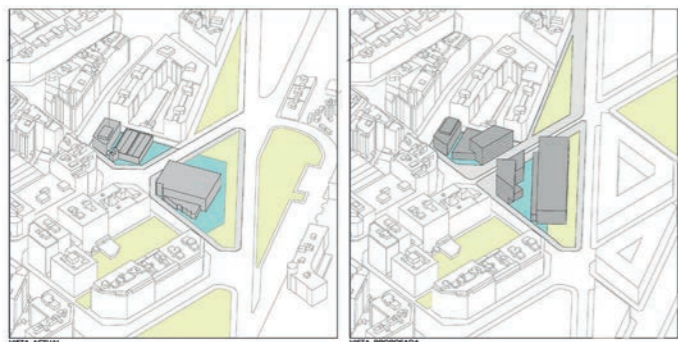

El veïnat de La Sagrera, tant els de tota la vida, com els que han anat arribant al llarg dels anys, sabem que un barri tan densament poblat com és el nostre (podeu comprovar xifres a les estadístiques municipals) està mancat d'equipaments per a tots els seus habitants. Una de les respostes de les autoritats municipals, tant les de la Casa gran, com les del districte, és que l'ajuntament no disposa de terreny públic per poder-los construir.

És una resposta penosa, sabent que una de les zones amb més terrenys públics disponibles per construir a inicis d'aquest mil·lenni a Barcelona era La Sagrera, en concret, els terrenys ferroviaris que envoltaven l'estació de mercaderies de La Sagrera. Què ha passat amb tot aquest patrimoni que a mitjan segle XIX va ser expropiat als pagesos sagrerencs de la zona? Resulta que arran dels projectes de construcció d'una nova terminal ferroviària que hi inclouria el tan "valorat" AVE, ha portat a l'Estat a vendre els terrenys, en la seva majoria, a mans privades amb l'excusa d'aconseguir diners per sufragar les grans despeses d'aquesta infraestructura. Aquesta actuació és un greuge comparatiu amb moltes altres obres d'aquest estil fetes a diversos llocs d'Espanya, on les despeses han estat sufragades pels pressupostos estatals i no a càrrec dels veïns de la zona, com ens passa a nosaltres. Resultat de tota aquesta operació: no tenim estació, la infraestructura ferroviària té encara obres per anys, i els terrenys públics s'han esfumat.

És fàcil retreure aquesta actuació al govern central, però... quina ha estat l'actuació dels governs de la Generalitat i de l'ajuntament de Barcelona davant d'aquest espoli? Per què no han defensat aferrissadament que part d'aquest patrimoni revertís en els veïns dels diversos barris que envoltem aquest gran espai ferroviari? La raó d'aquestes preguntes no és cap altra que retreure als diferents governs "públics" la situació actual de manca d'espais municipals lliures al nostre barri per construir cap dels equipaments necessaris i pactats amb els veïns.

Tota aquesta reflexió prèvia em serveix per presentar als veïns un altre dels desenganys que últimament hem tingut per part dels nostres dirigents municipals. Tots sabem la lluita portada endavant pel veïnat, encapçalats per la **Plataforma Salvem el CAP i l'AVV de la Sagrera**, per aconseguir la construcció d'un nou CAP que permeti descongestionar l'actual i poder donar servei a la població actual i a la nova que es preveu en poc temps. Després de trobades i accions dutes a terme en els últims anys, de les quals us hem informat des d'aquestes pàgines, a l'hora de buscar espai per construir-lo i davant la dificultat de trobar-lo, entre districte, consorci de sanitat i veïns vam arribar al pacte majoritari, malgrat no tenir consens total, de situar-lo en la pista esportiva que s'acabava d'urbanitzar recentment a la confluència entre el carrer Gran, Josep Estivill i passatge Bofarull.

PROPOSTA D'ORDENACIÓ DELS EQUIPAMENTS

PMU DEL SECTOR ENTORN SAGRERA. ORDENACIÓ - PGM

PROPOSTA D'ORDENACIÓ DE VOLUMS

Mentre es treballava i es pactava aquesta solució, que afavoreix una majoria, però també perjudica els usuaris de la pista poliesportiva del carrer Hondures, l'AVV conjuntament amb els gestors de l'esmentada **pista**, els de l'**Espai 30**, els de la **Nau Ivanow** i els de la **Plataforma Salvem el CAP**, treballàvem per plantejar a l'Ajuntament un projecte que aprofités i millorés els espais situats en aquest parell d'il·les d'equipaments que trobem entre el carrer Gran, passatge Bofarull, Ciutat d'Elx i Hondures. Després de veure les necessitats dels diversos equipaments, l'AVV va portar tota la informació a la **FAVB**, i es va contactar amb un despatx d'arquitectura col·laborador, Salvador Matas arquitectes SLP, que va visitar els espais i va elaborar un projecte del qual podreu veure imatges en aquestes pàgines. Tots els equips implicats en ell vam saludar-lo satisfets, perquè malgrat saber que seria a llarg termini que es pogués dur a la pràctica, era un bon punt de partida per parlar amb l'ajuntament.

En la reunió on el Districte va comunicar definitivament la futura ubicació del nou CAP de La Sagrera, els representants d'aquestes entitats vam fer arribar a la regidora, consellers i tècnics presents aquest projecte perquè el tinguessin en compte, malgrat que això pogués suposar canvis en la ubicació del CAP o algun retard en la seva construcció. Com podreu veure en les imatges, redistribuint els volums del CAP i del poliesportiu es podria aconseguir un edifici per al CAP d'unes mides semblants a les previstes pel Consorci de salut, i en una zona de més fàcil accés per als veïns i amb menys soroll, i el poliesportiu podria tenir dos pavellons coberts en un sol pis, la qual cosa significaria rebaixar el cost de la seva futura construcció.

Per concretar més, el projecte presentat establia aquestes propostes:

La **Nau Ivanow**, equipament cultural, mantindria l'actual edifici i ampliaria el volum de coberta. Seguiria el seu programa d'espai de creació, amb una ampliació de la tercera planta i la remodelació dels accessos. (1275 m²)

L'**Espai 30**, equipament sociocultural, es compondria d'un parell de volums, un de planta baixa situat a l'altre costat del passatge que el separa de la Nau Ivanow i un altre de cinc plantes, de forma rectangular alineat amb el carrer Josep Estivill. L'espai mantindria el programa cultural actual, però amb més possibilitats d'ampliar-lo, i s'incorporaria una sala d'actes polivalent a la planta baixa, que pot tenir doble alçada, amb una capacitat de 200 persones. (2.760 m²)

El **CAP**, equipament sanitari, tindria un sol volum de diferents alçades i amb molta permeabilitat en planta baixa, situat al xamfrà de Josep Estivill amb Hondures, on s'ubicarien les àrees no assistencials (vestíbul, informació, administració, despatx d'atenció, sala de reunió i de treball multidisciplinari, magatzems, farmàcia i laboratori). Es crearia un passatge que el separaria del centre esportiu, on podrien haver-hi els accessos principals als equipaments. Podria tenir una alçada

màxima de planta baixa més cinc en el front del xamfrà, quatre plantes al costat nord, on hi serien les àrees assistencials de consulta, tractament d'emergència, diagnòstic, rehabilitació, teràpia, espais d'espera, etc., i que l'igualaria en alçada amb l'equipament esportiu. (3400 m²)

Sobre l'**equipament esportiu** es proposa un volum rectangular de dues plantes, alineat amb el carrer Gran de la Sagrera, amb la planta superior de més alçada per encabir dos pavellons amb grades (tipus PAV-2) amb tots els espais complementaris que li correspon, a més de dues sales (per fitness o activitats dirigides) i una cafeteria, mentre que a la planta baixa se situarien vestidors, serveis i cafeteria. La seva alçada s'igualaria amb l'edifici de quatre plantes del CAP, i podria disposar de planta soterrani per ubicar altres espais, en cas de ser necessari, tenint en compte el desnivell del carrer Josep Estivill. (4.525 m² + 2000 m² del soterrani)

Com podeu comprendre aquest projecte és la resposta als prop de trenta anys de reivindicacions d'aquests espais i equipaments, i obria les portes a les esperances de tenir un barri amb equipaments adequats i dignes per als seus veïns, que després de tants anys de promeses incomplertes, obres, molèsties i esperes pensem que ens mereixem. Però la resposta dels responsables del districte ha estat decebedora, ja que no l'han acceptat i amb excuses amb més o menys base, han dit que **NO**.

Ja sabem que això no era per a demà mateix, que "*las cosas de Palacio van despacio*", i com a exemples en tenim molts al barri. Però no tenir-lo en compte, ni obrir un dels famosos "processos participatius" que tan ufanosos pregonen els nostres governants, creiem que no és acceptable per part del veïnat de La Sagrera. No estem parlant de fantasies infundades, estem parlant d'un projecte ben pensat, fet per persones que s'hi dediquen, i que hauria millorat els estàndards del nostre barri. Què més poden demanar? És molt més del que ens aquesta trentena d'anys se'ns ha presentat des de l'ajuntament, i els seus representants ho solucionen amb uns quants pedaços, que també haurem de pagar, però que eternitzaran encara més les possibles construccions definitives d'aquests equipaments i seguirem amb provisionalitat uns quants anys més. Tal vegada una pròxima generació els podrà arribar a veure i gaudir.

Per acabar, no penseu que a l'AVV de la Sagrera, malgrat el nostre 50 aniversari, això ens ha tirat enrere, sinó que ens referma a seguir lluitant per les millores que necessitem i mereixem, per la qual cosa també fem una crida a tot/a aquell/a que també vulgui veure i viure un barri millor perquè hi participeu amb nosaltres. **La col·lectivitat té més força que la individualitat, per tant us esperem i us necessitem per canviar i millorar LA SAGRERA.**

Agustí Carrillo,
en nom de la Junta de l'AVV de La Sagrera

50 ANIVERSARI DE L'AVV DE LA SAGRERA, MIG SEGLE DE LLUITES VEÏNALS

El passat 31 de maig vam celebrar el **50è aniversari de l'AVV** de la Sagrera amb un acte commemoratiu al Casal de barri Torre de la Sagrera, a qual van ser convidats socis, antics presidents, entitats, representants polítics, socials i culturals... Volíem compartir amb tothom que volgués aquesta data tan important per a l'AVV dins de la nostra trajectòria com a moviment veïnal al barri de La Sagrera.

L'acte va ser conduït pel nostre actual president, el Jaume Matas i Pedra, el qual va anunciar, en primer lloc, que durant els pròxims mesos organitzarem petits actes commemoratius que recordaran part de les lluites i reivindicacions ciutadanes que s'han anat assolint per millorar les condicions de vida del nostre barri. Us seran comunicats a través de la revista, xarxes socials, correus electrònics...

Un d'ells serà la publicació d'un llibre, (l'anterior el vam fer quan vam fer 40 anys) el qual ja es troba en estat avançat, i que recull la història d'aquesta cinquantena d'anys, realitzat de manera coral i coordinat per una petita comissió, però que permetrà obtenir una visió des dels diferents punts de vista dels protagonistes d'aquest període.

Es va aprofitar l'acte per inaugurar una actualitzada exposició de revistes **Tot Sagrera / Tota la Sagrera**, òrgan informatiu de l'AVV i porta oberta per a moltes altres entitats i veïns, a l'espai relacional de la Torre la Sagrera. Hi serà durant uns mesos, visiteu-la.

En Jaume ens va adreçar unes paraules, entre les quals hem volgut escollir les següents:

*“Avui commemorem que el 27 de gener de 1972, en **Josep Carbonell**, que en seria el primer president, entrava al registre del Govern Civil de la Província de Barcelona un escrit amb cinc signatures més i uns estatuts que havien elaborat, demanant l'aprovació i legalització de la nova entitat. **Associació de veïns de la Sagrera**. Passats quatre mesos, [...] el **31 de maig de 1972**, va ser el dia en què es va aconseguir formalitzar la inscripció de l'Associació al registre de l'època, i és quan neix formalment la primera junta de l'entitat, encapçalada per en Josep Carbonell. Un mes més tard, el **1 de juliol 1972** es celebrà la primera assemblea. (Fa quatre anys, al 2018, vam refer els estatuts i vam canviar el nom per **Associació de veïns i veïnes de la Sagrera**)*

Sens dubte, el marc ha canviat molt d'ençà que es van crear les associacions veïnals arreu, moltes d'elles faran cinc dècades que van canalitzar els anhels de superar el buit provocat pel desert associatiu de la dictadura. Llavors, pràcticament totes les dinàmiques veïnals s'estructuraven dins de les associacions veïnals i van ser un actiu clau per al desenvolupament dels ajuntaments democràtics. Eren uns paraigües sota els quals es litigaven protagonismes polítics dels recentment legalitzats partits que, en entrar en les institucions i abandonar les associacions veïnals molts van predir erròniament el seu final.

La suposada crisi dels moviments veïnals ha estat el mantra que ens ha acompanyat sempre. Això ha afectat tant l'autoestima pròpia com la seva imatge pública i, en conseqüència, n'ha comportat la menysvaloració, de vegades, dels poders públics.

*Però cal observar les realitats objectives que sustenten un moviment que, amb les seves virtuts i defectes i després de tantes dècades, continua dempeus. **Som un patrimoni humà i social de primer ordre**, i la nostra entitat n'és un exemple, i en aquest punt voldria fer un reconeixement a les diverses juntes que han passat encapçalades pels seus presidents, cadascuna amb les seves peculiaritats i amb una trajectòria de cinc dècades que ens avala, **per tot això ens hem convertit durant molts anys en espai de referència al barri.**”*

En aquest moment va fer un reconeixement als presidents anteriors (Josep Carbonell, Emili Domingo, Josep Puig, Miquel Àngel Mercader, Maurici Corominas, Joan Gandol, Xavier Basiana, Josep Maria Gil, Joaquim Terré, Antonio Fortes, Oleguer Méndez, Josep Barbero) sortint a l'escenari els que van poder ser presents, als quals se'ls va donar un petit record de l'efemèride. Cal esmentar l'emoció del moment en què la M. Àngels Morales va recollir el detall en nom del seu marit, el Jose Barbero, del qual es va fer un record.

El Jaume va acabar fent una crida a nous veïnes i veïns, i en especial als joves, a formar part del moviment veïnal, del tot necessari per a la construcció de la democràcia i la millora de la vida als barris. I el convenciment que les associacions veïnals són una eina necessària i de futur per a la cohesió social del barri.

La seva última proclama va ser: **“Sense els veïns i veïnes no hi ha BARRI. Sense barris no hi ha CIUTAT. Visca la Sagrera!”**

Agustí Carrillo,
en nom de la Junta de l'AVV

El moviment veïnal reivindica l'associacionisme de barri i es marca com a fita renovar lideratges

La Favb compleix 50 anys d'existència, i la seva assemblea general celebrada el passat 30 d'abril ha servit per reivindicar l'aportació del moviment veïnal a la construcció de la democràcia i la millora de la vida als barris i el convenciment que les associacions veïnals són una eina necessària i de futur per a la cohesió social a la ciutat.

El **pla de treball** aprovat pels delegats veïnals concreta aquests objectius sobre quatre eixos principals: la celebració del **50è aniversari** de la Favb; la renovació del **pla estratègic** de l'entitat; el debat de fons sobre els **reptes de ciutat**; i la continuació del **treball del dia a dia**, tant de les diferents comissions i projectes com en la col·laboració amb altres actors presents a la ciutat.

Les intervencions dels representants veïnals han incidit especialment en **les desigualtats** als barris, l'impacte del **model econòmic i turístic** en la convivència i ús de l'espai públic, l'endarreriment d'**actuacions urbanístiques compromeses** i la necessitat d'una **revisió del Pla General Metropolità** que pugui respondre a les problemàtiques actuals, com ara els conflictes oberts per la preservació del patrimoni històric.

Els portaveus de la junta de la Favb, que l'any que ve se sotmet a eleccions, han fet una crida als activistes veïnals per **nodrir el lideratge de la Federació**, en paral·lel als processos de recanvi generacional que s'estan donant a les entitats veïnals. Una nova junta que tindrà en el **Decàleg del Moviment Veïnal de Barcelona**, aprovat a la 50a assemblea, un full de ruta per als pròxims anys. [...]

L'assemblea ha aprovat diferents **resolucions**: tres a proposta de la Junta de la Favb, contra la guerra a Ucraïna, per la regularització de persones migrades i contra la inflació; tres a proposta de la Xarxa Veïnal del Raval, pel posicionament front al projecte de remodelació de la ronda de Sant Antoni, contra el soroll als nostres barris i sobre la neteja de Barcelona; i una altra de la Comissió de Residus. [...]

La presidenta de la Favb Ana Menéndez ha conclòs l'assemblea agraïnt la participació de les associacions veïnals, les entitats convidades i els representants polítics i socials. [...]

Decàleg del Moviment Veïnal de Barcelona

En aquest número de la revista us presentem els enunciat dels deu eixos que han estat aprovats en l'assemblea de la Favb i que us desenvoluparem en revistes properes.

- 1) **Una ciutat més igualitària que garanteixi condicions de vida dignes per a tothom**
- 2) **Ningú sense un habitatge digne**
- 3) **Barris en convivència on tothom és benvingut**
- 4) **Equipaments adequats i amb participació**
- 5) **Una educació per a la vida**
- 6) **Barris saludables, barris cuidadors**
- 7) **Respostes davant de la crisi ecològica**
- 8) **Un urbanisme sostenible, amable, facilitador de la vida**
- 9) **Barris per a la igualtat de gènere**
- 10) **Polítiques amb participació efectiva**

Per acabar aquest article, indicar alguns dels actes que han format part dels actes de celebració d'aquest 50 aniversari:

1. **Diàlegs amb referents històrics del moviment veïnal**
2. **Itineraris: “Barris fets a cops de reivindicació veïnal”**
3. **Debats sobre “El futur de Barcelona amb perspectiva veïnal”**
4. **Número especial de la revista ‘Carrer’ 50 aniversari**
5. **Exposició sobre l'arxiu de la Favb a Ca l'Ardiaca**
6. **Acte central al Saló de Cent**

Al mes de juliol -el dia 7- tindrà lloc l'acte central del programa d'actes del 50 aniversari de la Favb, al Saló de Cent de l'Ajuntament. Un acte que vol ser coral i amb la participació de les associacions, i que servirà per presentar en societat el nou decàleg del moviment veïnal, del qual us hem indicat els titulars. També inclourà, entre altres actes, la representació d'una escena de l'obra de teatre *“En Bangkok también hay ratas”*, de la *Cia Voz Ahogada* i que aprofundeix en el paper de les veïnes en les lluites veïnals.

Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona

COMISSIÓ DE FESTES de la SAGRERA

FESTES DEL BARRI

Veïnes i veïns, us fem cinc cèntims de les **Festes de primavera**, les quals esperem que visquéssiu i gaudíssiu al màxim! Per moments, semblava que no hagués passat res en aquests dos anys, ja que vam poder compartir tot tipus d'actes, i ens ha omplert de felicitat haver vist les places i els carrers tan plens. Malgrat la pluja, i haver anul·lat o mogut algun espectacle, creiem que van ser tot un èxit!

Primerament, apuntar que vam poder recuperar el cartell que vam haver de deixar en *standby* per la pandèmia. Però res ens para, i la dissenyadora ens el va explicar en un pregó on les protagonistes van ser les entitats que formen part del centre cívic, el qual feia anys, i les quals van venir amb molta força i molt reivindicatives!

Actes com portes obertes, xerrades, tallers, exposicions, *masterclass* i trobades de tota mena. Cantades de corals, poesia, lectures i teatre. Torneigs de jocs de taula, tómbola, espectacle de titelles, espai d'aigua, ball i concerts. Ecofesta, festes alternatives, mercat viu d'intercanvi i recollida d'aliments. Desfilada d'*Star Wars*, danses tradicionals, havaneres i toc de campanes. Dinar de germanor i espectacle de foc i música. Cercavila, correfoc i tabalada. Alguns espectacles passats per aigua, altres que ho semblaven i al final els vam poder gaudir, i d'altres amb un sol espectacular! Tot això, acompanyat de la fira d'artesans i la fira d'atraccions, que sempre li donen un toc més a les festes. I la celebració de Sant Jordi en mig de tota la gresca!

Com veieu, no va faltar de res, i va ser com si no haguéssim tingut cap aturada!

Us deixem unes fotografies que esperem que us agradin i a la propera revista parlarem de la celebració de Sant Joan, que també esperem que gaudiu!

Comissió de festes de La Sagrera

Més Millor

Psiconutrició
Classes de ioga grupals
Gestió de l'ansietat i l'estrès

644376170
info@mesmillor.com
@mes_millor
www.mesmillor.com

ATENCIÓ AMB CITA PRÈVIA
C/FELIP II, 23 ENTR.4

90 ANYS DE PRESENCIA FENT LA SAGRERA

El darrer 22 de maig la Parròquia de Crist Rei celebràvem els 90 anys de la inauguració del Temple (22-maig-1932). Nou dècades de presència al barri de La Sagrera, seguint, acompanyant, com a testimoni i també element actiu, la vida espiritual, social i cultural del nostre barri.

Una parròquia que va patir les conseqüències de la Guerra Civil (1936-39) i que encara manté les ferides dels fogars a les pedres de les columnes i el record dels mossens titulars que van ser executats durant la revolta. En acabar aquell temps fosc, la parròquia va esdevenir una llar per a la gent obrera del barri, un espai referencial per als immigrants de les terres d'Espanya i posteriorment de països estrangers (Àfrica i Amèrica llatina). Moltes van ser les iniciatives socials (Associació de veïns), polítiques (primera reunió fallida de l'Assemblea de Catalunya) i culturals (teatre, esbart, corals, reunides en el Casal Parroquial) així com activitats per a nenes i joves (Esplai i Agrupament Escolta) promogudes i aixoplugades per la parròquia, assumint riscos i contratemps. Durant molts anys la vida religiosa anava de la mà amb la vida social, així parròquia i barri feien una unitat que integrava totes les realitats quotidianes de la nostra gent: les persones veïnes.

Avui les coses són diferents, el barri de La Sagrera acull un bon nombre d'entitats i associacions que desenvolupem

tasques molt diverses en tots els àmbits, de forma autònoma, en xarxa comunicativa. Avui La Sagrera la fem tots i en formem part tots, la Parròquia també, on cadascú ofereix a la fesomia del barri aspectes diversos que mantenen i conserven la seva identitat; som el que hem rebut i caldrà cuidar-ho per donar-ho a les generacions que vindran. El barri de La Sagrera l'han fet pares i fills, homes i dones, ningú pot pensar que n'és el propietari, tots aquells (persones, institucions, entitats...) que hem anat respirant la seva història, som i conformem La Sagrera, sense excepció, distinció ni exclusió.

La Parròquia, amb 90 anys de portes obertes al barri i la seva realitat, continua en aquest compromís, adaptant-se a les exigències dels temps, procurant acollir les sensibilitats i realitats presents ara i avui a La Sagrera. Reptes que demanen coratge i mirada oberta, amb il·lusió contagiosa, i com a Comunitat cristiana som conscients que tot allò que fem construeix el nostre barri, amb desig i ànim de sumar. El nostre compromís continua ben ferm, seguirem aportant a La Sagrera i la seva gent, el bo i millor de nosaltres, com ha estat durant aquests 90 anys, i seguirem en aquella actitud, tret essencial de la comunitat parroquial de Crist Rei, de ser llar i família oberta a tothom, que és la manera en què compartim i som testimonis de l'esperança del que creiem en dret i llibertat.

Mn Josep Joan Badia,
rector i Consells Parroquials de Crist Rei- La Sagrera

Diumenge 22 de maig de 1932. Concurrencia de fidels davant l'església a l'arribada del Sr. Bisbe.

Diumenge 22 de maig de 1932. El Bisbe Mons. Irurita beneint el temple al costat Mn. Jaume Juliana.

Diumenge 22 de maig de 1932. El Bisbe Mons. Irurita a la sortida de l'acte, acompanyat dels feligresos i personalitats.

URBANITZACIÓ DE L'ENTORN DE LA BIBLIOTECA

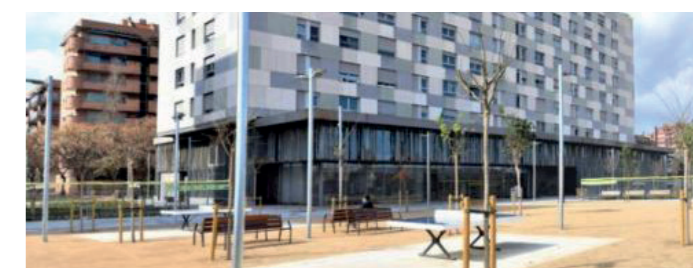
Divendres 8 d'abril passat, celebrarem l'accessibilitat, la nova zona d'estada i el nou arbrat, enllumenat i mobiliari urbà de l'entorn de la Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet.

El 12 de juliol de 2021 es van iniciar els treballs impulsats per Barcelona Sagrera Alta Velocitat (BSAV) per encàrrec de l'Ajuntament per continuar les obres de transformació urbana de l'àrea de la futura estació de la Sagrera. **S'han urbanitzat els carrers situats al voltant de la Biblioteca amb l'objectiu de millorar l'espai urbà i dinamitzar aquest àmbit per afavorir la mobilitat en l'interior per l'ús exclusiu dels vianants i pel pas de vehicles d'emergència** mitjançant voreres amples i, també, zones d'estança.

Amb motiu de la finalització de les obres, vam celebrar

la urbanització d'aquest espai el dia esmentat a la tarda, amb alguns actes, tant a l'interior com a l'exterior de l'equipament, pensats majoritàriament per a públic familiar (**Veritats, xafarderies i d'altres curiositats; Vine a jugar!**; visita guiada a l'hort urbà intergeneracional La Ferroviària, al carrer Camp del Ferro, 17). També del 8 d'abril al 28 de maig: **Exposició payasas, bàrtulos y cachivaches. Camino abierto**, a l'interior de la Biblioteca.

Un motiu més per apropar-nos a aquest equipament sagrerenc. Ens hi esperen!

ESCALFOR

El tercer cap de setmana de maig les temperatures van augmentar de manera estratosfèrica i, malgrat ser al mes de maig, semblava que érem a plena canícula. El termòmetre culer també es va enlairar amb la il·lusió d'una afeció que generava un èxode que feia remuntar la nostra memòria a aquell cèlebre partit a Basilea. Si llavors ens haguessin dit que quaranta-tres anys després hi hauria aquell desplaçament de masses per acompanyar unes futbolistes a Torí ens haurien pres per bojos.

El tant se val d'on venim es va transformar en el tant se val si guanyem. La il·lusió no ens la va poder prendre el resultat, perquè aquestes noies que vestien de blaugrana ja havien fet història, tot demostrant no només la seva capacitat de crear un joc atractiu, sinó d'omplir un estadi de gairebé cent mil persones. **L'experiència dels qui van**

gaudir del privilegi de viure el desplaçament va ser positiva malgrat que a la tornada hi poguéssim haver tristesa per la derrota. Formar part d'aquesta expedició, que també va patir calor de valent, segons m'informen alguns dels qui van ser a l'estadi de la Juventus, és més important que el que va poder acabar ocorrent al terreny de joc durant poc més de noranta minuts.

LA IL·LUSIÓ DE REVIURE UN NOU FIREM-NOS!

L'endemà, aquella escalfor es va continuar vivint a casa nostra. Després d'una nit tropical, el diumenge es despertava amb el termòmetre pujat de to i disposar a batre rècords, i a La Sagrera ens llevàvem amb la il·lusió de revivre un nou **Firem-nos!**, després d'haver vist aparcada aquesta iniciativa un parell d'anys a causa de la pandèmia.

Com al futbol el dia abans, es buscava un resultat favorable, però més enllà d'assolir un objectiu numèric **ja hi havia una victòria de sortida: mestres, alumnes, pares, veïns i entitats havien posat els recursos necessaris perquè la jornada fos un èxit.** A l'escalfor que es respirava en sortir al carrer, de seguida es percebé l'escalfor humà del projecte, ja a primera hora, quan una bona munió de voluntaris feren cap a la plaça dels jardins d'Elx per iniciar el muntatge de les parades.

COMERCIAENTS PER UN DIA

Una estona més tard, la mainada inundava l'espai, amb la il·lusió i l'orgull de les manualitats realitzades, que revelaven l'enginy dels docents, també presents a la cita malgrat la calor dominical. Els menuts no trigaren a pregonar la treballada mercaderia, erigint-se en comerciants per un dia. A poc a poc, una riuada de veïns desfilaven davant les parades, encuriósits per l'originalitat i la creativitat de l'oferta i contribuint satisfets amb la compra de les que els feien més el pes, **conscients de l'especial i solidari valor de la compra.** Pares i mares no faltaren tampoc a la convocatòria, tan interessats per comprovar la perícia dels fills en la confecció dels objectes posats a la venda com l'enginy per captivar els potencials compradors.

Una eixordadora *batucada* o unes acolorides i exòtiques danses contribuïren solidàriament a donar més esplendor a la xafogosa jornada, en una mostra de com aquesta manifestació aconsegueix aplegar esforços de tota mena i sumar voluntats. Un projecte consolidat del que ens hem de felicitar a La Sagrera, perquè amb la participació de molta gent, de totes les edats i amb interessos molt plurals, **es fa possible recaptar fons per als escolars més necessitats del nostre entorn més immediat.** Així mateix, aquesta participació acostava els més menuts a la realitat del nostre barri i els ajuda a adonar-se de la importància d'aquesta mútua solidaritat entre el veïnat. I tot plegat **dona fe de l'escalfor que es pot aconseguir quan hi ha un projecte comú que engresca tothom i amb una bona causa.**

PD: De fires n'hi ha de molts tipus i cadascú, segons la dita, l'explica segons com li ha anat. Però fonts ben informades em diuen que el resultat d'aquest partit va ser molt favorable. Per celebrar-ho tots plegats. Això sí que hauria merescut una rua, alcaldessa.

Jordi Vilagut i Munt, cronista veïnal

espai verd

PRODUCTE FRESC, NATURAL,
DE PAGÈS, DE PROXIMITAT I KM 0

 Josep Estivill, 33-35 · 08027 BCN · T. 932 77 97 54
 espaiverd2020@gmail.com [espai.verd.2020](https://www.instagram.com/espai.verd.2020)
 626 926 436

FARMÀCIA
Susana Serra
La teua salut, la nostra prioritat

ENTRA AL MERCAT DE FELIP II

EL MILLOR POLIESPORTIU DEL MÓN AQUEST 2022 ES TROBA A LA SAGRERA

El poliesportiu municipal Camp del Ferro, ubicat a la Sagrera i en marxa des de mitjans del 2020, ha rebut diversos reconeixements internacionals i l'últim és el premi ArchDaily 2022 en la categoria d'equipament esportiu que atorga una plataforma mundial formada per arquitectes i membres del sector. S'ha valorat que el complex, de 7.237 m2 inclou tres pavellons poliesportius i s'ha construït amb sistemes d'alta eficiència energètica.

El complex té tres pistes per a la pràctica d'esports diversos, tot i que des de l'exterior sembla que només en tingui una, perquè dos dels pavellons es troben soterrats. La coberta d'un, de fet, és la plaça que dona accés a l'equipament i permet integrar-lo amb l'entorn. Segons els arquitectes, les dues pistes soterrades afavoreixen que es minimitzi la pèrdua tèrmica.

En aquesta línia, l'eficiència energètica també s'aconsegueix a través dels materials, com els maons, i les tècniques emprades. "L'edifici està ple de finestres, portes, que permet fer ventilacions encreuades, tenir ventilació natural i que les condicions de salubritat millorin" explicava Joan Carles Navarro, arquitecte de l'estudi AIA, un dels que va participar en el projecte.

La sostenibilitat és una característica d'aquest equipament esportiu i ha servit per obtenir la certificació Leed Gold. A Catalunya és el primer edifici esportiu amb aquest reconeixement tan difícil per a una arquitectura tan voluminosa. L'equipament també va rebre el tercer premi IAKS 2021 que dona l'IAKS junt amb el Comitè Olímpic Internacional.

El poliesportiu Camp del Ferro era un equipament molt reivindicat pels veïns i feia dècades que diverses entitats arrelades al territori esperaven unes instal·lacions esportives on poder desenvolupar les seves activitats. Tot i que la pandèmia va obligar a obrir més tard, segons els gestors, uns 700 usuaris fan ús diari de les pistes, a més dels infants d'uns cinc centres educatius.

Com a instal·lació fan activitats com ara manteniment per a la gent gran, ball modern i pilates. Les entitats que s'apleguen són d'hoquei patins i en línia, judo, handbol, futbol sala, bàsquet i patinatge artístic. A més, els propers mesos s'obrirà el servei de restauració que completarà l'oferta prevista abans de la pandèmia.

Extracte d'un article d'Ester Magdaleno, del 23 de març del 2022, BETEVE

EL REFUGI ANTIAERI UBICAT A LA TORRE DE LA SAGRERA S'OBRIRÀ AL PÚBLIC EL 2023

Segons el que han fet públic mitjans d'informació, tant escrita com audiovisual, s'està redactant el projecte executiu perquè el Servei d'Arqueologia de Barcelona iniciï el procés de restauració d'aquest refugi que, en aquest cas, serà mínim. Segons Arqueologia, la galeria del refugi es troba gairebé intacta i conserva en bon estat elements com la instal·lació elèctrica, els lavabos i una Font, elements originals del 1938, data en la qual es va iniciar la construcció.

El refugi va ser descobert el 2015, quan s'estaven fent treballs de restauració per convertir l'actual Torre de la Sagrera en un equipament de barri. Pel que sembla, des del soterrani de la casa es va construir una baixada per fer-hi un rebost i, des d'aquí, es va construir el refugi antiaeri a partir del 1938. La galeria, d'una longitud de 88 metres dividida en tres trams, tenia capacitat per a un centenar de persones. Tenia dos accessos: un des de l'exterior i l'altre des de l'interior de la casa.

En aquest refugi antiaeri també hi ha anotacions numèriques a les parets, dibuixos infantils i gargots. Segons l'arqueòleg Xavier Maese, és usual trobar-ne en aquestes galeries i normalment eren als accessos. El refugi serà visitable en grups reduïts d'unes sis persones al 2023. Abans, però, el Servei d'Arqueologia hi farà una intervenció mínima per as-

segurar les condicions de seguretat, com ara posar-hi terra i restaurar-ne el cablejat elèctric per mantenir-lo. El cost per a la redacció del projecte i l'obra, que durarà cinc mesos, és de 295.000 euros aportats per la taxa turística que es cobra a la ciutat.

Montserrat Pugès, tècnica del Servei d'Arqueologia de Barcelona, també explica que als magatzems tenen elements com llaunes de conserva o ampolles amb líquids en procés de restauració. Aquests objectes serviran per poder-los exposar en algun banc que recrearan. També s'hi disposaran plafons explicatius per preparar la visita guiada al refugi.

Redacció, amb dades aparegudes a diaris i televisió.

**PERRUQUERIA
MAR-I-BEL**

Tel. 93 352 29 63

C/ Sant Antoni Ma Claret, 474, 1r 2a
08027 Barcelona

*Fes publicitat,
fes barri*

*Fes publicitat,
fes barri*

*Fes publicitat,
fes barri*

UN FIREM-NOS INOBLIDABLE

El passat 22 de maig vam poder reviure amb molta il·lusió el **Firem-nos**, la festa solidària de les escoles públiques del barri i **La Sagrera es Mou**.

Va ser un diumenge ple de màgia, on la col·laboració i l'entrega dels professionals, les famílies i els veïns i veïnes voluntaris, van ser claus per poder tirar endavant de nou aquest projecte.

Any rere any sentim que els infants s'involucren amb molta alegria des del primer moment; ja que els primers esbossos dels seus dissenys i la cura dels detalls són elements molt presents en tota la seva fase creativa. Sentim que viuen amb especial intensitat el dia de la venda, sobretot quan

els expliquem el vertader motiu d'aquest acte, a qui aniran destinats els diners de les seves vendes i com faran de feliços a tants infants.

Aquest curs hem recuperat la presencialitat i amb ella el diumenge de festa. Els alumnes s'apuntaven feliços a la llista per poder estar amb els i les seves mestres, fer de venedors i venedores, muntar les paradetes tots plegats i el moment més esperat: anar en busca del seu tresor confegit amb tanta cura, o encara millor, la descoberta d'algun objecte meravellós elaborat per algun infant, algun nen o nena que bé podria ser el seu veí o veïna. Que emocionant!

Cristina Marzo, Escola Congrés-Indians

EL NOSTRE HORT DE LA SAGRERA

LA BLEDA

Se sap del cert que els grecs, romans, àrabs i els antics egipcis ja la cultivaven i durant molts segles va ser un aliment bàsic a Europa. A l'hort urbà **La ferroviària** de La Sagrera hi ha bledes molt bones. És una planta poc exigent i resisteix bé al fred. Es pot sembrar directament o destinar-la a planter per al seu posterior trasplantament.

A l'edat mitjana la sopa de bleda i porro era un plat corrent a las taules de la pagesia humil. Aquesta planta té riquesa en fibra, la qual cosa la fa ideal per al restrenyiment i el colesterol. Porta calci, potassi, magnesi, iode, àcid fòlic,

betacarotens i vitamina A.

Ja fa calor i les plantes, verdures i els arbres han trobat a faltar l'aigua de la pluja, sort que al nostre hort tenim el gota a gota.

LA FIGUERA

A l'hort tenim una figuera bastant gran i ja té cinc anys. No ha tingut cap problema d'adaptació, perquè s'adapta bé als climes càlids del litoral i del sud del país, a més a més és un arbre que creix molt. El seu fruit té noms populars com: *bell cuïro, blanca, blanca de sant Fost, bordissot blanca (Burjassot), carbasseta, cendrosa, coll de dama blanca...*

És un dels fruits domèstics conegut des de més antic i es fa servir per a melmelades i gelats. Les figues són riques en vitamina A, B i C, i són bones per al colesterol.

Totes aquestes verdures i fruites les trobareu al nostre hort de La Sagrera que trobareu al **Carrer Camp de la Ferro 17**. Per visitar-lo solament **truqueu al 93 340 86 75**, telèfon de la biblioteca de La Sagrera-Marina Clotet.

Jordi Aragonès

Farmàcia
Anna Lloberas

Horari:
De dilluns a divendres
8.30h a 21h

Dissabtes de 9h a 14h

Cl. Hondures, 65
08027 Barcelona
telèfon 933 499 070

*Fes publicitat,
fes barri*

**FARMÀCIA
HYGEA**

Ciutat d'Elx 11
08027 Barcelona

hygea@farmacialasagrera.com

www.farmacialasagrera.com

93 349 78 40

677 59 35 49

Bareche
Creadors pastissers

C/Sant Antoni Mª Claret, 484
(Cantonada C/Hondures)

Perico Solé

A l'interessant article que va escriure en Joan Pallarès-Personat al passat número 193 d'aquesta revista, el del mes d'abril, li va posar per títol "**Perico Solé, futbolista sagrerenc internacional**". En alguna entrada que es pot consultar a internet, apareix

que era andreuenc, és un tipus de confusió que ve produint-se al llarg del temps, molt especialment des de gener del 1984, moment en què s'aprova una nova reorganització administrativa de la ciutat i els districtes s'anomenen numèricament, però també pel nom. Per primer cop des del 24 d'abril de 1897 -quatre dies després de l'agregació, entre d'altres de Sant Andreu de Palomar i Sant Martí de Provençals, a Barcelona- el districte IX que inclou La Sagrera s'anomena Sant Andreu i això genera una confusió que molts de cops pren la part (La Sagrera) pel tot (Sant Andreu) i que ens acaba als mateixos sagrerencs omplint de dubtes.

Així vàrem voler confirmar aquella dada i efectuàrem una consulta a l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona, on figurava que quan va néixer vivia al carrer Santa Llúcia, número 18, inscrit al jutjat de Sant Martí. Un carrer de La Sagrera que a l'any 1922, i després d'una nova revisió del nomenclàtor, que hom podria qualificar de desgavell per coincidències de noms dels carrers amb les diverses agregacions que s'anaven fent (pensem que de carrer Santa Llúcia ja n'hi havia un des d'abans del 1865 al voltant de la Catedral), pren el nom d'un polític republicà federalista, en Vallès i Ribot, que va canviar a l'any 1949 a Dalmacio de Mur, religiós del segle XV que fou bisbe i arquebisbe, i que a l'any 1979 va recuperar el nom de Vallès i Ribot que duu actualment.

És cert que la seva carrera futbolística, on jugava en la posició de mig centre, la va iniciar a l'**Avenç de l'Esport** a la temporada 1922-23, passant la temporada 1925-26 al nou club, el **Sant Andreu**, resultat de la fusió de l'Avenç amb l'**Andreuenc**, l'**Sport Ciclista Andreuenc** i la **Secció**

Atlètica Vida. Va jugar el darrer partit com Avenç de l'Esport i el primer com a Sant Andreu, i també és cert que quan jugava a l'Espanyol (club al qual va passar a la temporada següent), un grup d'entusiastes varen formar a l'any 1929 la **Penya Solé** amb domicili al C/Sant Andreu, 88 bar. Ara bé, això no qüestiona que quan va néixer vivia a La Sagrera, amb independència de la importància que es pugui donar a aquest fet

Complementant les dades que aportava en Joan Pallarès, cal esmentar que en Perico Solé, va jugar quatre partits amb la selecció espanyola. Precisament el darrer en què va participar -també ho fou el del legendari **Ricardo Zamora**- va ser un famós **Espanya-Alemanya** jugat el 23 de febrer del 1936 a l'estadi de Montjuïc, ple de gom a gom, amb 60.000 persones a les seves graderies, en què va substituir Muguerza als 32 minuts de la primera part a requeriment de la gent que el va demanar a crits, segons expliquen cròniques del partit. Era una mena d'enfrontament de la segona República contra el tercer Reich, on hi havia en el més alt de l'estadi banderes amb esvàstiques i també de republicanes, i que entre altres coses va passar a la posteritat gràfica, per la imatge dels jugadors alemanys saludant amb el braç en alt i el palmell obert en el moment de la formació, abans de l'inici del partit. Alguns dels seus jugadors ho van perllongar més del compte, fet que va provocar que en Ricardo Zamora s'enfadés i els increpés.

Selecció Alemanya saludant barç en alt

En Solé va formar part de l'equip de l'**Espanyol** que va jugar el primer campionat de Lliga a la temporada 1928-29, encara que no va jugar l'històric primer partit contra el **Real Unión de Irún**, però ja ho va fer a la següent jornada contra l'**Athletic de Bilbao**. Cal esmentar que va fallar el primer penal (el quart en la història de la Lliga)

que li van xiular a favor de l'Espanyol, el 24 de febrer del 1929, en un **Espanyol-Europa**, llençant-lo al pal. De fet en aquells temps, no era fàcil marcar de penal, ja que dels trenta que es van tirar a la primera lliga, sols tretze van ser gol. El primer que va fer gol fou Lafuente de l'**Athletic de Bilbao**, just a l'esmentat partit contra l'Espanyol una setmana abans.

També va jugar en la final d'una de les quatre copes d'Espanya que ha guanyat l'Espanyol al llarg de la història. Un 3 de febrer del 1929 (en plena Dictadura de Primo de Rivera) a València, amb victòria 2-1 sobre el Real Madrid, en la que es va conèixer com la final de les aigües a causa de les pluges caigudes sobre la capital valenciana, es quals van deixar un terreny de joc en condicions pèssimes. Malgrat això no es va ajornar el partit per la situació política, ja que a València havien detingut a José Sánchez Guerra, que havia estat ministre de Governació, de Foment i de la Guerra, i també president del Consell de Ministres, i els ànims estaven molt excitats, raó per la qual el Governador Civil volia que es jugués el partit que havia despertat molta expectació i que la gent se n'anés el més aviat possible per evitar revoltes. Com a curiositat, en aquest partit en Solé va tornar a fallar un penal amb 0-0 al marcador.

Una altra dada a destacar és que a la temporada 1934-35, el 30 de desembre del 1934, en la cinquena jornada, en un partit al camp del Real Madrid -que va perdre l'Espanyol per 7-2- juntament amb ell es va alinear com a central un altre jugador que encara que havia nascut a Petrel (Alacant), havia vingut a viure a La Sagrera amb la seva família quan tenia 11 anys, en **Carlos Ibáñez García**. Fou l'únic partit que aquest esportista va jugar amb l'Espanyol. D'en Carlos Ibáñez en parlarem abastament en un altre article, per la seva possible vinculació amb la detenció i posterior execució del mossèn de la parròquia del Crist Rei, Jaume Juliana, el vicari Camil Moixí i dos joves fejecistes (membres de la Federació de Joves Cristians de Catalunya), Andreu Prat Batlle i Enric Batlle Papiol.

Buscant més jugadors sagrerencs destacats en aquella època, trobem en **Manel Oró Comas**, nascut a La Sagrera, al carrer Portugal 29, el 26 de gener del 1910, i que va jugar com a defensa al **Júpiter**, **Barça**, **Sabadell**, **Espanyol**, **Múrcia**, **Granollers**, **Sant Andreu** i **Mataró**. A l'Espanyol va coincidir amb en Perico Solé, a les temporades 1932-33 i 1933-34. A la primera sols va jugar un partit en el qual no va jugar en Solé, que solia alinear-se gairebé sempre;

però a la segona, ho va fer en dos partits en què sí que van jugar junts els dos sagrerencs i foren casualment contra el mateix equip: el **Betis**. Durant la guerra civil va ser mobilitzat per la República i encara que no tenia carnet, es va passar tota la guerra conduint un camió **Katiuska**. Després, mai més es va posar al volant d'un vehicle.

Manel Oró Comas

Curiosament, Solé i Oró van tornar a coincidir a la temporada 1940-41 en el **Real Club Murcia** que havia pujat a primera divisió, i van jugar junts tres partits, dos d'ells contra l'**At. Aviación** que seria el campió. En el moment de morir a l'any 2002, era amb 91 anys el jugador viu més antic que havia jugat al Barça.

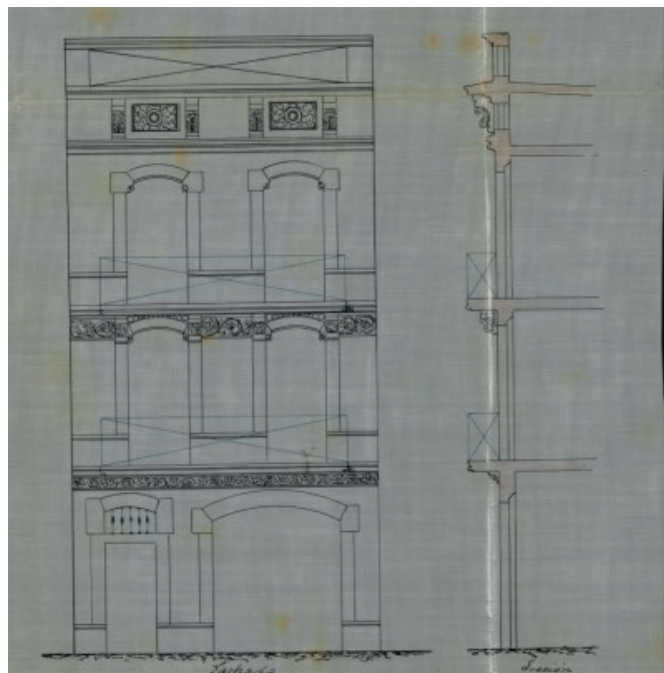
Justament a l'any 1933 es va crear a La Sagrera una penya anomenada **Oro-Ibáñez**, quan jugaven respectivament a l'Espanyol i al Júpiter, i que tenia el seu local social al C/Sagrera 155, i el seu primer president va ser en **Jaime Torras**.

En Perico Solé va acabar la seva carrera futbolística la temporada 1942-43 jugant a l'**Alcoià**, una població alacantina a 35 quilòmetres de Petrel, on havia nascut en Carlos Ibáñez que, precisament a l'any 1942, va ser afusellat al **Camp de la Bota**. Però d'en Carlos Ibáñez, com hem dit, en parlarem en un proper article.

Quim Terré Ponsà

Centre de Documentació de La Sagrera
qterre@cendoclasagrera.com

La *Casa dels Matons*, de 1899, a Sarrià, avui desapareguda, era de la família reusenca dels Canals, socis i després units matrimonialment amb els Tarrats, de la família materna, propietària de Tarrats & Canals i després de *La Algodonera Canals*, o Can Mestres, a La Sagrera.

En els anys en què construï la *Casa Golferichs*, el *Frare Blanc*, etc, al 1903 coincidí en dues obres a La Sagrera, la *Casa Salvador Llobet*, avui desapareguda per fer-hi pisos a prop de la cruïlla de Garcilaso amb Concepción Arenal; i per altra banda construï en estil neomudejar el *Collegi Mare de Déu dels Àngels*, de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret, part del qual es pot veure al carrer Berenguer de Palou.

El 1906 va projectar l'edifici de *La Algodonera Canals* per als Canals-Tarrats als actuals carrers de Monlau, Pacífic, Cortit i plaça Masadas, un gran edifici construït entre 1907 i 1909, el qual permeté portar allà la fàbrica que va funcionar durant uns anys a l'antiga farinera, on ara és el Parc de la Pegaso. D'aquest edifici, malauradament, se'n conserva un vint per cent i no precisament el més esplendorós.

Aquell mateix any, coincidint cronològicament, hi ha dades que demostrarien una quarta obra de Joan Rubió i Bellver a La Sagrera, amb paviment hidràulic interior de Lluís Domènech i Muntaner, que seria la *Casa del Dr. Bonaventura Gispert*, al Carrer Gran.

Joan Rubió va escriure sovint a la premsa, en nombrosos diaris i revistes, des de ben jove. Va ser bon orador i conferenciant freqüent, milità a la Lliga i el 1905 seria regidor de l'Ajuntament de Barcelona coincidint al consistori amb Ignasi Iglésias, Josep Cararach, Josep Llimona, Francesc Layret o Pere Rahola; presidí el Cercle Artístic de Sant Lluc i estigué força arrelat a entitats catòliques. Casat amb Maria Roig, un dels seus gendres va ser l'arquitecte Manuel de Solà Morales i Rosselló.

Rubió morí a Barcelona, i tot i que totes les ressenyes biogràfiques indiquen que va ser a la data del 30 de novembre de 1952, la seva esquela mortuòria apareix a *La Vanguardia* el 7 de febrer anterior, havent-hi indicis que permeten afirmar que va traspassar el 30 de gener de 1952.

Joan Pallarès-Personat

Tot i tenir a La Sagrera bones mostres d'arquitectura modernista, totes corresponen a construccions realitzades per mestres d'obra, només ens consta Joan Rubió i Bellver com a arquitecte reconegut del qual se'n conserva a La Sagrera un edifici íntegre i un de parcial, perquè un tercer va ser destruït per a fer-hi pisos moderns.

Rubió havia nascut a Reus el 24 d'abril de 1871, i va ser el darrer de quatre germans, de nom Joan Baptista igual que el que el precedia i que morí abans de néixer ell. De família aposentada, va obtenir el títol d'arquitecte l'1 de setembre de 1893, amb mestres com Francesc de Paula Villar, Joan Torras, Antoni Rovira i Rabassa o Lluís Domènech i Muntaner.

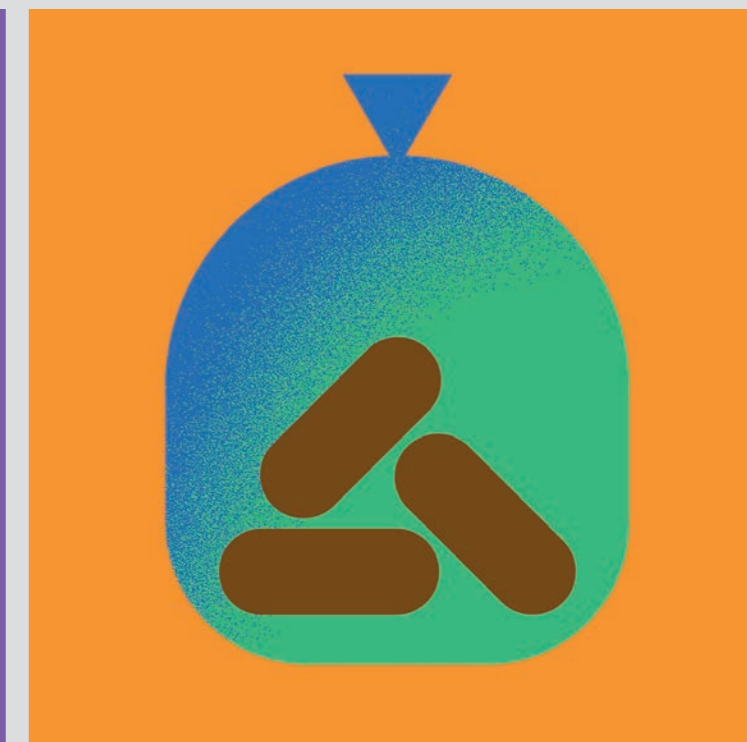
La seva mare, reusenca, Bonaventura Bellver i Tarrats, va anar a trobar Antoni Gaudí, també reusenc i de la mateixa generació, i aconseguí que Rubió treballés per al gran arquitecte. D'aquesta manera treballaria a la *Colònia Güell*, als *Misteris de Glòria del Rosari de Montserrat*, a la *Misericòrdia de Reus*, a la *Catedral de Palma*... Curiosament, la seva primera gran obra en solitari és la *Casa dels Matons* i encara que, sobretot des de 1906, sent ja un arquitecte reconegut deixés de treballar amb en Gaudí, en part perquè entrà als serveis tècnics de la Diputació, continuarien col·laborant tota la vida, i fins i tot el 1943, jubilat de la Diputació, es va oferir per continuar dirigint la Sagrada Família.

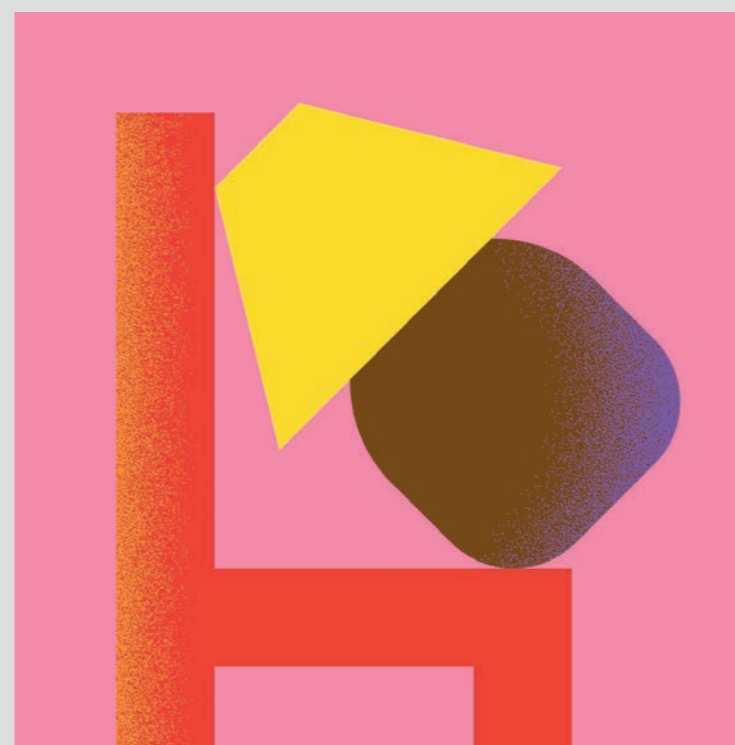
La Sagrerina.com
Diari independent de la Sagrera

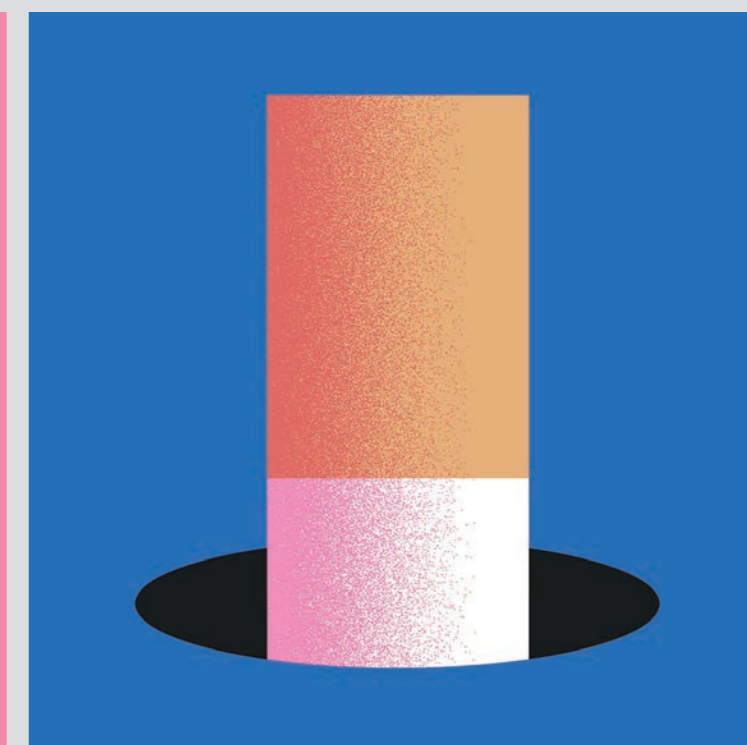
Juguem respectant
els vianants

Recollim els residus
de les mascotes

Baixem els trastos
el dia que toca

Apaguem les burilles
al cendrer

Cuidem
Barcelona

Ajuntament de
Barcelona

Districte de
Sant Andreu

ARRIBA L'ESTIU I A GARCILASO CONTINUEM TREBALLANT...

Volem que tots els i les joves arribeu en forma i plens de felicitat i bones experiències al mes d'agost i per això, a Garcilaso, hem preparat un munt d'activitats:

Per estar fortes i plenes de llum interior:

ENFRONTA'T ESTIU

19, 20 i 21 de juliol

Com treus la ràbia? I la frustració? Sabries canalitzar-la en benefici propi? Descobreix els teus propis recursos, pren consciència de les teves emocions i posa't en forma! Des de l'Enfronta't podràs aprendre tècniques d'autodefensa, conèixer els teus punts febles i enfortir-te tan físicament com emocionalment. T'atreveixes a enfrontar-te a tu mateixa?

Taller gratuït. Places limitades! Reserva la teva des del web espaijovegarcilaso.org

Per omplir-te de música i gaudir bojament:

CONCERTS

1/07 20h Autoreverse

06/07 19.30h Concert en acústic al Bar de l'Espai Jove Garcilaso (I, M, SDJ)

07/07 20h Folkloricas & Modernas (I,M)

08/07 Efectes Secundaris de la Fundació AIXEC

13/07 19.30h Concert

Per a tots els gustos un tasta-olletes carregat de propostes engrescadores:

ACTIVITATS

01/07 18h Cicle de cinema – Terror (I)

04/07 18h Bàsquet al Parc de la Trinitat Vella (I)

05/07 18h Jocs d'aigua al Parc de la Pegaso (I, SDJ)

06/07 18.30h Taller de Tote Bag a Jardins Virgínia Woolf (I, M, SDJ)

07/07 20h Folkloricas & Modernas (I, M)

08/07 18h Cicle de cinema- Ciència Ficció (I)

11/07 18h Voley al Parc de la Pegaso (I, SDJ)

12/07 18h Taller de Circ a Pl. Ferran Reyes (I, M, SDJ)

15/07 18.30h Festa Final de Curs (EJG, SDJ)

18/07 18h Fútbol al Parc de la Pegaso (I, SDJ)

18/07 18h Cercle de Percussió a la pl. del Congrés

21/07 21.30h Cinema a la Fresca (AUD, I, M)

22/07 18h Cicle de cinema – Animació (I)

Si teniu ganes de ballar i de celebrar esteu tots i totes convidades a la...

FESTA FINAL DE CURS

15 de juliol a partir de les 18.30h

Per no perdre la tradició, el segon divendres de juliol celebrem la Festa de Final de Curs on hi haurà diverses activitats, tallers, actuacions... també estaran amb nosaltres Stronghold amb els seus jocs de rol!

Us hi esperem !

SENGLARS A LA SAGRERA

Dos porcs senglars van sorprendre el dilluns 25 d'abril al matí els veïns de la Sagrera. La Guàrdia Urbana havia rebut una trucada passades les 7.30 h que alertava de la presència dels dos animals al barri. Diverses fotografies a les xarxes socials van corroborar que els senglars estaven a banda i banda de l'avinguda Meridiana durant almenys dues hores. Després d'una persecució amb els agents policials, fins i tot captada en vídeo per un veí, els exemplars han pogut ser capturats. Diversos mitjans d'informació audiovisuals i escrits van dir que fonts de l'Ajuntament havien confirmat que s'havia aplicat el protocol d'anestesiari-los, practicar-los l'eutanàsia i dur-los a la UAB per fer-los la necropsia. També va comunicar l'Administració que quan es comprovà la presència dels dos animals, s'activà el servei del SEFAS (Servei d'Ecopatologia de la Fauna Salvatge), com marca el protocol. Els animals han anat pels dos cantons de la Meridiana, tant a la zona enjardinada davant del Espai Jove Garcilaso com també als Jardins d'Elx i al carrer de Martí i Molins, ja al nucli antic del barri.

Redacció

LA MUSICOTERÀPIA: CONNECTAR AMB LES EMOCIONS A TRAVÉS DE LA MÚSICA

Organitzat per **Mirada de Dona**, el 28 de març de 2022 va tenir lloc al Centre Cívic *La Barraca* de La Sagrera aquest taller-xerrada a càrrec de la musicoterapeuta Lúcia Ayllón Ramos.

Durant dues hores, les quaranta-tres persones assistents a la xerrada van tenir l'oportunitat de conèixer les bases teòriques que sustenten la Musicoteràpia i van viure en primera persona algunes de les més de dues-centes tècniques amb les quals es treballa.

Un exercici rítmic inicial de presentació va facilitar desinhibir-nos de manera lúdica. Seguidament, la ponent va obrir una reflexió envers el paper de la música en la vida quotidiana, atès que la utilitzem en gairebé totes les situacions del dia a dia: celebrar dates importants, acomiadar-nos al final de la vida, treballar concentrats, ballar, meditar...

Tot seguit va arribar el moment de prendre contacte amb els instruments. Cada persona assistent va viure els diferents rols que s'experimenten en les sessions de Musicoteràpia: ser protagonista tocant i improvisant (també amb percussió corporal!), fer d'acompanyant amb el ritme o des del silenci, cantar plegats les cançons de la nostra història col·lectiva.

Vam viure moments emotius amb l'audició d'algunes peces musicals que despertaven records i emocions. Des de la neurociència, la musicoterapeuta va exposar els mecanismes pels quals la música ens fa connectar amb situacions especials

de la nostra vida, amb persones estimades, amb sentiments que teníem oblidats... Tot això incidint en el fet que la Musicoteràpia està avalada per nombroses investigacions científiques i ja s'ha consolidat en àmbits tan importants com el sanitari i l'educatiu (hospitals i centres de dia, escoles i tallers ocupacionals, programes de prevenció i altres). Quant als hospitals, la conferenciant va explicar quines són les fases del tractament musicoterapèutic i quines persones es poden beneficiar: a més a més de pacients, també familiars i tot el personal sanitari (metgesses, infermers, assistents socials, psicòlegs) així com persones compromeses en relacions d'ajuda als altres. En aquest sentit, va donar molta importància a la prevenció de la síndrome del *burn out* (sentir-se «cremat» i esgotat emocionalment per la feina).

Vam conèixer els beneficis que aporta la Musicoteràpia en diferents àrees de l'ésser humà: la física, la cognitiva-intel·lectual, la social-comunicativa, l'emocional-afectiva i l'espiritual. Abans d'acabar la sessió, es va tenir l'oportunitat d'experimentar alguns d'aquests beneficis, com per exemple, ser capaç de donar i rebre, amb el denominat *massatge sonor*: les veus de la meitat dels participants, cantant, van proporcionar un bany de so i calidesa a l'altra meitat del grup, situat al centre de la sala. Va ser un moment de respecte mutu i connexió ben subtil i íntima.

A partir de músiques ben conegudes per tothom, que formen part de la nostra història sonora compartida, vam acabar amb l'experiència del moviment i el ball que faciliten la participació i la cohesió del grup.

Va ser una sessió gratificant a molts nivells, on tothom s'hi va expressar amb espontaneïtat i va conèixer de primera mà com es treballa en Musicoteràpia.

Lúcia Ayllón Ramos
www.lidiaayllon.com

IES ERNEST LLUCH

LA CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA

Hola, som uns alumnes de tercer d'ESO de l'institut Ernest Lluch de Barcelona, i aquest trimestre hem estat treballant sobre la contaminació atmosfèrica. Arran d'això hem volgut fer aquest article per parlar, conscienciar i explicar des del nostre punt de vista què són el canvi climàtic, la contaminació atmosfèrica, etc., ja que normalment pensem que no són gaire importants, però tenen un efecte molt gran en el nostre planeta.

Ara parlarem de la contaminació atmosfèrica, la de l'aire i de totes les causes i conseqüències que tenen en les persones i l'entorn.

En primer lloc, ens agradaria explicar una mica l'activitat que vam fer, molt interessant: "Com es mesuren les partícules que provoquen la contaminació atmosfèrica (PM10 i els NO2)". Ens van facilitar uns instruments que serveixen per mesurar les partícules contaminants en m². Primer vam anar al parc Joan Miró (el del costat del nostre centre) i vam mirar per diferents zones quines quantitats de partícules hi havia. Als parcs infantils els nivells de partícules pujaven molt, perquè hi havia molta sorra a l'aire, així com també al costat de les pistes i al bar, ja que com més a prop de la carretera ens trobàvem més pujava el nivell de partícules (a causa dels cotxes), i a les zones de plantes és on hi havia un nivell més baix.

La contaminació atmosfèrica és la presència a l'aire de substàncies que no es troben de manera natural a l'atmosfera, o bé que són naturals, però es troben en concentracions massa elevades, com per exemple els gasos dels vehicles o un cúmul de sorra en un parc, les xemeneies... Tots aquests exemples d'altres quantitats poden fer molt de mal a tots els éssers vius que envolten l'espai.

Abans hem comentat que hi ha dos tipus de partícules, els PM10 (diòxid de nitrogen) i els NO2 (partícules en suspensió) que són les principals partícules contaminants a Barcelona. Quan les condicions atmosfèriques són estables (ni vent ni pluja...) i no hi ha cap tipus de contaminació per vehicles (que creïn qualsevol tipus de gas), les partícules contaminants no es dispersen i es concentren en l'aire.

A partir de 160 NO2 per m³ i 50 PM10 per m³ ja tenim un avís preventiu de contaminació. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) ha afirmat que el 100% de la població tenim un tant per cent de partícules contaminants molt més elevat al que seria necessari i legal. S'ha de frenar tot això perquè el que acaba provocant és una alta taxa de mortalitat, falta de recursos naturals, més malalties, l'escalfament global, etc.

Esperem que això serveixi per conscienciar una mica, per explicar d'alguna forma el que ens està passant i per entendre millor què volen dir aquests conceptes. Això és una realitat, i per un futur millor (pel NOSTRE futur) hem de començar a fer canvis. Tots podem pensar en nosaltres, en el nostre dia a dia, en quines coses fem que poden començar a canviar per així contribuir amb el planeta. Ara és el moment de començar a reciclar, d'anar més en transport públic, de no gastar per gastar. Ara és el moment de començar a fer aquests petits canvis. Us hi animem!!!

Alumnes 3r ESO IES Ernest Lluch

EL CARRER CORTIT ES REURBANITZARÀ A LA TARDOR

El carrer de Cortit és l'únic del nucli antic de la Sagrera que resta per pacificar. A la tardor començaran els treballs per convertir aquest carrer d'uns 150 metres de llargària en plataforma única. Aquesta reforma és una reivindicació molt esperada pel veïnat, que l'havia demanada en reiterades ocasions pels problemes de mobilitat que hi havia. Aquest vial, paral·lel al carrer Gran de la Sagrera o al carrer Monlau uneix la plaça de Masadas i el Parc de la Pegaso.

Els veïns han insistit diverses vegades en la necessitat de donar preferència als vianants en aquest vial. De fet, fa una desena d'anys ja es va intentar millorar la mobilitat, per això una de les voreres es va omplir completament de fitons per evitar que els vehicles aparquessin a sobre de les voreres. Però continuen sent molt estretes. El veïnat comenta que és complicat creuar-se dues persones i una ha de baixar a la calçada. Amb aquesta pacificació s'elimina l'estacionament en calçada del vial i com la resta de pacificats a la zona, els veïns esperem que el paviment de la calçada sigui de color vermellós.

La regidora del nostre districte, Lucía Martín, va anunciar en el darrer Consell Plenari del districte que les obres de pacificació d'aquest carrer començaran a la tardor i tindran un cost de 560.000 euros. A la propera revista intentarem donar més informació.

Redacció

Nau Bostik

LES SOLUCIONS SÓN SEMPRE COL·LECTIVES

Dijous 28 d'abril del 2022 va ser un dia important a la **Nau Bostik**. Després de molt de temps, pandèmia inclosa entremig, vam poder inaugurar la sala **KM14**, un espai dedicat a les arts escèniques i la música en viu. Set anys de feina i una suma ingent d'energies han tornat a demostrar la força de l'autoorganització i la perseverança. Dues eines que quan s'alien, amplien els límits del possible de manera contrastada.

La jornada va ser una fita de difícil oblit per als que van assistir: una posada de llarg que va comptar amb la **Sant Andreu Jazz Band** i una sala que s'estrenava amb les 150 localitats exhaurides. La Big Band andreuca encapçalada pel jazzman **Juan Chamorro** i la seva permanent pedrera de joves músics va fer una demostració de força, arrodonida per l'excel·lència de l'**Andrea Motis** a la trompeta i veu i l'**Elia Bastida** al violí.

La connexió entre la **SAJB** i la **Bostik** no és nova. La col·laboració ha estat mantinguda en el temps durant els últims tres anys, i de manera molt especial en els moments més difícils de pandèmia, quan els espais d'assaig havien de ser suficientment amplis per a guardar les distàncies recomanades per tal d'evitar la transmissió de la pandèmia.

Aquest tret de sortida de la sala **KM14** és una altra mostra del múscul d'un equipament que ha sabut construir-se des dels marges legals, però mantenint la realitat territorial com un dels eixos principals. La Sagrera, un barri endèmicament maltractat per l'Administració, amb unes obres que de vegades sembla que competeixen amb les de la Sagrada Família, té en aquest espai un diamant en brut que continua ampliant-se i enfortint-se amb projectes i serveis per a la comunitat. La suma de moltes voluntats, la creativitat i la molta flexibilitat en la seva gestió fan de la **Bostik** un espai que de vegades costa de definir. És un espai de creació, però també un centre cultural. Manté un esperit comunitari i a la vegada és un centre on s'ubiquen diferents cooperatives laborals. L'economia social i solidària s'ha convertit en un fil que enxarxa aquest equipament amb altres grans projectes de la ciutat com **Can Batlló** o l'**Ateneu Harmonia**. Al final, del que es tracta és d'intervenir en la construcció d'una ciutat que mira al futur des d'una perspectiva ecosocial i transformadora, on la cultura i la comunitat hauran de ser dos eixos transversals vertebradors d'una essència que vol mantenir les seves arrels en la vida als barris.

Del que es tracta, al cap i a la fi, és de construir una vida digna de ser viscuda, de reivindicar una manera de fer on les solucions als problemes sempre s'encarin d'una manera col·lectiva. D'això anava també l'acte del 28 d'abril, de veure aquesta suma intergeneracional, intercultural i diversa de persones. Amb la sala plena i les terrasses animades per gent del barri i de fora del barri, la vetllada va ser compartida per una significativa part del teixit veïnal i social del barri. Tan significativa com clamoroses algunes absències.

Jorge Sánchez.
Equip de gestió Nau Bostik
Fotos de **David Suñol**

PINTAR ÉS UN SENTIMENT

Em dic Àngel Domènech i Freixa. Vaig néixer a Sant Andreu del Palomar el 1946. Tinc 74 anys i em vaig jubilar als 65. Era taxista. A l'edat de 68 anys vaig patir un ictus i només vaig poder gaudir plenament de la jubilació durant tres anys. Va ser llavors quan em vaig entregar a la pintura en cos i ànima.

Actualment, passo els dies al **centre de dia La Sagrera** on acabo de fer una exposició d'una part de la col·lecció dels meus quadres. Aquí em sento bé, com a casa.

De ben petit pintava a l'escola Jesús Maria i Josep. M'agradava pintar aquelles coses que observava, però llavors eren només gargots. La meua mare em deia que deixés de pintar i els escolapis, per dur-li la contrària, contestaven "deixa'l estar que ja pintarà bé quan sigui més gran, és un crio encara". Sort que em van deixar continuar pintant!

Al cap del temps, i quan ja era adolescent, vaig decidir aprendre a perfeccionar la meua tècnica i ho vaig fer a l'Orfeó Martinenc. Vaig escollir fer pintura a l'oli. M'hi vaig passar uns tres anys anant-hi els dijous al matí. Allà vaig aprendre molt sobre pintura i vaig tenir la sort de fer allà mateix la meua primera exposició, junt amb altres companys, passats uns quants anys.

El que més m'agrada pintar són paisatges. Primer dibuixo en llapis i després hi pinto a sobre. Tot i que per a mi **pintar és un sentiment**, quan pinto no sento res més que relaxament. M'oblido de tots els problemes que pugui tenir, se'm queda la ment en blanc i m'hi puc passar hores.

Per pintar necessito sentir que em surt de dins, no sé explicar-ho ben bé, però és una sensació que tinc, com una necessitat de pintar. Llavors em deixo fer. Per acabar un quadre puc trigar uns dos o tres dies, mai deixo cap quadre a mitges. De vegades quan he acabat un quadre, el deixo assecat i en començo un altre.

Abans de l'ictus m'era molt més fàcil pintar. De fet, he pintat quadres que ja havia fet i puc comparar la diferència. Abans estaven molt millor! No té res a veure. Així i tot em diuen que pinto molt bé i això m'encanta! No m'agrada haver patit un ictus i faig el possible per sentir-me millor i no m'agrada ser vell. Penso que quan ets vell i creus que ja ho saps tot, comences a oblidar les coses. Pintar m'ajuda a sortir d'aquesta situació.

Si em pregunten si tinc un quadre preferit... no en tinc cap, tots són fills meus. A més a més, els vaig regalant! No els hi puc posar preu. Tot i que no ho hauria de fer, ja que penso que l'art no es regala, es compra, encara que sigui pel material gastat. Però m'agrada regalar els quadres. Espero que la pintura em continuï donant la satisfacció que m'ha donat fins ara i poder continuar pintant, perquè quan el cap se'n va... ja se'n va tot.

Ah! Recomano a tothom posar-se a pintar encara que no en sàpiga, és una molt bona teràpia! Mireu en Dalí, va començar fent gargots i va acabar com ja sabeu. Em fa gràcia saber que el segon cognom del Dalí era Domènech!

Àngel Domènech i Freixa

PHOTOSAGRERA

L'entitat fotogràfica de la Sagrera.
Punt de trobada dels aficionats a la fotografia a la Sagrera.

Acabada la **lliga 2021-2022 de la Federació Catalana**, Photosagrera ha quedat classificada al lloc 16 d'un total de 61 associacions, millorant així el lloc 18 de l'any anterior. A nivell individual, **Elena Llorens** ha quedat al lloc 29 d'un total de 518 fotògrafs.

El passat 23 de maig es va fer una sortida fotogràfica a l'observatori d'aus de les Masies de Voltregà i al santuari de Puig Agut. Una interessant jornada, on a més de gaudir d'un agradable ambient es va aconseguir tornar amb una excel·lent col·lecció de fotos.

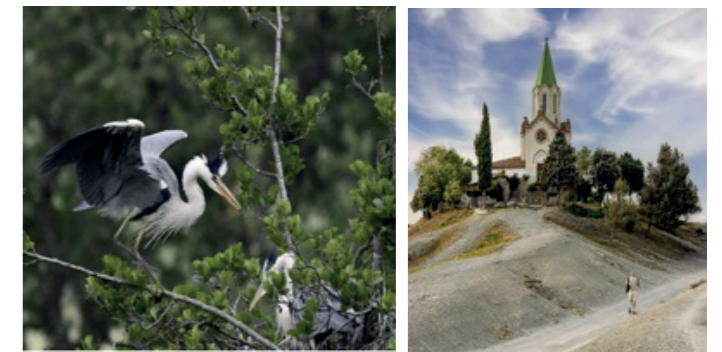
Destacar el nostre company **Pedro Merino**. Ha aconseguit el 4t premi del **Concurs Nacional de Fotografia de Badia del Vallès**

Foto de José Rubio

Per la seva banda **José Luis García Surrallés** ha obtingut el sisè premi a B i N al **concurs CquiEFoto de Puig-reig**

Fotos de Salvador Fernández y Manuel Muñoz

Associació PhotoSagrera

Visita la nostra web
www.photosagrera.cat
info@photosagrera.cat

FELIÇ ANIVERSARI I LLARGA VIDA AL MOVIMENT CULTURAL I VEÏNAL DEL BARRI!

Des de La Torre de La Sagrera volem felicitar pels seus aniversaris a **Dracs, Diables i Gegants de La Sagrera** i a l'**Associació de veïns i veïnes de La Sagrera**, dues entitats de la Federació gestora de l'equipament que aquest any fan 40 i 50 anys respectivament, per molts anys i moltes Felicitats!

Per una banda, **DDGS (Drac, Diables i Gegants de La Sagrera)** porta ja 40 anys cremant al barri i a tot arreu, preparant la foguera de Sant Joan, fent cercaviles amb els capgrossos, portant la geganta

per tot el territori, introduint infants en la cultura del foc i del bestiar, en definitiva, 40 anys de cultura popular al i per al barri. A La Torre tenim la sort d'acollir el seu bestiar a la vista del veïnat. Impulsors de la **comissió de Festivitats i tradicions** de la Torre i de moltes altres accions relacionades amb la cultura popular que fem a la Torre com a casa de la festa que som.

Per altra banda, l'**Associació de veïns i veïnes de La Sagrera** compleix 50 anys de lluites i reivindicacions al barri, i va iniciar les seves reivindicacions després de la dictadura i ha estat referent com a moviment veïnal al barri al llarg de la seva trajectòria. Han aconseguit moltes fites i moltes millores als nostres carrers, com ara, defensar l'escola pública, defensar el patrimoni urbà i material del nostre barri i aconseguir equipaments i serveis per a la ciutadania, com per exemple el nostre equipament. Impulsors de la **comissió d'història i patrimoni** de la Torre, una comissió que treballa per la memòria històrica del barri.

Per tota aquesta tasca al barri i al nostre equipament, cal felicitar-vos i valorar la tasca de moltes i moltes persones que, de forma altruista, heu dedicat moltes hores, alegries i mals de cap a la tasca associativa per fer millor el barri i la cultura. Gràcies per continuar mantenint el barri viu i per mantenir el teixit associatiu amb força en moments difícils com els actuals.

Felicitats per la vostra feina al nostre barri!! Per molts anys!

Equip de gestió del Casal de barri Torre de La Sagrera

"FUNDIDO A NEGRO"

TEATRE SARAU DE CECS I DEFICIENTS VISUALS

La **sala Abaco de l'Espai30** estava en penombra. Em vaig seure intrigat i expectant. Per primera vegada, era espectador d'una obra de teatre representada per persones invidents. Em preguntava com es desenvoluparien i interactuarien els actors per l'espai limitat d'un escenari, com seria la interrelació entre el seu llenguatge corporal i les expectatives del públic, com es produiria la interconnexió empàtica entre ambdues parts, el que constitueix l'essència de l'art escènic.

En el silenci misteriós de la sala, emmarcada per una senzilla i concisa decoració, l'obra es va anar desenvolupant gestionada per actors cecs, amb la col·laboració d'altres dotats de la visió que feien de suport i d'una mena de cor grec. Amb esforç expressiu, fluïda mobilitat, potents composicions plàstiques, entusiàstic intercanvi entre solistes i cor, van cobrar vida quadres que reproduïen amb emoció, realisme, esperit crític i sentit de l'humor, escenes de la vida dels cecs i deficients visuals i de la seva relació amb l'entorn social i familiar. Cal destacar pel dinamisme i brillantor plàstics el ball de seducció, enamorament i culminació amorosa executat per dos dels actors invidents.

Va ser una llàstima l'escassa assistència de públic davant d'una obra que permet obrir finestres entre dos mons que transiten paral·lels. L'Espai30 es planteja la possibilitat d'acordar amb aquesta companyia la representació d'una nova obra en arribar la tardor.

Ramón Crespo Palencia

CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Compra - Venda - Lloguer - Gestió patrimonial

Borriana, 1-13, entr. 1º, esc. B 08030 Barcelona (cantonada Gran de Sant Andreu, 92 - Fabra i Puig)

Tel. 93 346 72 11 • Mob. 682 091 209 • Fax 93 274 01 97
info@fincas-sanandres.com • www.fincas-sanandres.com

ESCOLA CLUB PATÍ CONGRÉS

QUÈ FEM?
Ensenyem als petits a patinar i a jugar a hoquei en clau de lleure, però també esforçant-se

NECESSITEM MATERIAL?
Només heu de portar la roba d'esport, tota la resta de material per iniciar-vos us el deixarem al club

NO SERÀ MOLT PETIT?
L'edat habitual en que convé iniciar-se a patinar és de 4 anys

QUI ESTÀ PER ELLS?
Inicialment fins que s'aguanten dempeus un sol monitor i després un rati aproximat d'un monitor per 8 nens

JUGUEN PARTITS O PARTICIPEN A CAMPIONATS?
És una etapa d'introducció i no es competeix, però podran participar a trofeus amistosos i exhibicions si els hi ve de gust

www.cpcongres.cat

HOQUEI PATINS

Victor Cruz/Marta Montoya
Tel: 666 73 13 00 / 601 06 47 65
info_hoquei@cpcongres.cat

PATINATGE ARTÍSTIC

Thais/Ariana/Patricia
Tel: 650 69 60 52
patinatge@cpcongres.cat

HOQUEI PATINS: ELS 2 PRIMERS MESOS **GRATUÏTS!**

93 274.03.03

Passeig Fabra i Puig, 10, 1r, 2a

- Al vostre servei a **SANT ANDREU i LA SAGRERA** •
- Gestió eficaç i amb transparència •
- Tracte personalitzat •

Cerquem CASES i PISOS per als nostres clients

L'èxit de la vostra compra-venda és el nostre objectiu, aconseguir aquest objectiu és el nostre èxit.

“JO SÍ QUE ET CREC” L'ABÚS SEXUAL I LES VIOLACIONS

En aquest article volem destacar la **xerrada sobre “l'abús sexual i les violacions”**, que vam organitzar el 25 de març a les 19 h. a l'Espai 30 - Ateneu Sagrerenc. Es va visionar el documental “**Jo sí et crec**”, que desgrana minuciosament i de forma molt entenedora i comprensiva tots els engranatges que fan possible, i afavoreixen, aquestes situacions d'abús i violència cap a les dones.

L'abús sexual i les violacions són situacions molt greus que les dones hem patit al llarg de la història; i de forma rellevant en la nostra societat actual. Malauradament aquestes situacions són notícia per l'augment de casos, alguns molt mediàtics, com el cas de la “Manada,” i d'altres més anònims, però no per això menys greus. **A l'estat Espanyol es produeixen quatre violacions diàries, i una de cada quatre dones ha patit una violació sexual.**

Sovint hi ha la tendència a atribuir aquests fets a homes individuals, malalts o psicòpates, minimitzant l'arrel del problema. Si obrim el ventall podem dir que la societat patriarcal ha legitimat aquestes conductes, perquè les dades estadístiques demostren que en un tant per cent molt elevat, el violador és a prop del cercle íntim i relacional de la dona. **L'agressor sent menyspreu per les dones, ja que el menyspreu cap a les dones està arrelat a la nostra societat.** El documental assenyala que el mal funcionament dels sistemes sanitari, policial i judicial, empitjora encara més la situació de les dones afectades.

Els entorns institucionals qüestionen la veracitat dels relats de les dones. Poden relacionar la forma de com va vestida, el seu entorn, o la seva activitat en xarxes socials com a un justificant per haver patit la situació de violència: **“les noies pengen moltes fotos a les xarxes i després es queixen”, “no tens pinta de noia violada”...**

El sistema policial té una manca estructural de formació dels professionals, malgrat que és molt important el paper del cossos policials per no revictimitzar l'agredida i així afavorir les denúncies. **Les dones que han fet denúncia poden sentir que tot el recorregut que ve després pot arribar a ser pitjor que l'agressió.**

El concepte jurídic sobre el que és i quan es considera una violació, ha estat creat pels homes, consegüentment el terme “**consentiment**”, peça clau en les situacions d'abús i violència, no està clar en el nostre sistema jurídic. Quan una dona pateix una agressió, el seu cos es paralitza com a mecanisme de defensa natural, això fa que sovint la dona resti immòbil, i sovint aquest fet es fa servir per demostrar que hi ha hagut consentiment. El sistema judicial té uns protocols per buscar les proves que incriminen que no s'ajusten a la realitat de les situacions que pateixen les dones, cal una revisió i una altra manera de cercar les proves.

Fa molt poc que la violació és considerada un problema de salut i per això trobem manca de protocols d'actuació i de formació dels professionals sanitaris. A Barcelona ciutat, l'Hospital Clínic és l'únic centre de referència per a l'atenció

a l'abús sexual i a les violacions. La situació d'abús pot generar malenconia i depressió en la dona, **però sovint se'ns diu que les dones portem la depressió a dins.** I aquest fet és rellevant, perquè en ocasions darrera de malestars emocionals poden haver-hi casos d'abús sexual.

Hi ha molt camí per recórrer i calen canvis profunds en les institucions i en els sistemes d'atenció a les víctimes de violències sexuals; però també cal treballar la prevenció i, sobretot, cal canviar el marc conceptual de la societat patriarcal que menysprea les dones.

PER UN BARRI LLIURE DE VIOLÈNCIES MASCLISTES

Nati Castells, La Sagrera en Femení

Espai30 (Ateneu Sagrerenc)
c/ Hondures 28-30/08027-Barcelona
e-mail: lasagreraenfemeni@gmail.com
931004668
www.lasagreraesmou.org

twitter.com/LaSagreraEsmou
facebook.com/lasagreraesmou
instagram.com/lasagreraenfemeni

LA LLOTJA, ESCOLA D'ART I DISSENY OBERTA AL BARRI

L'Escola d'art i disseny Llotja és des de l'any 2009 al barri de La Sagrera, on era l'antiga Escola de Formació de la desapareguda fàbrica Pegaso. És un espai d'arquitectura racionalista, que s'organitza amb un sistema de naus i pavellons interrelacionats entre ells, que permeten afavorir la formació, la creació i la interdisciplinarietat. En aquest entorn verd i sostenible hi ha els tallers d'arts aplicades.

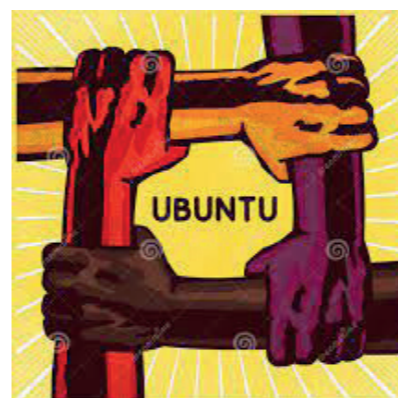
La Llotja va ser creada l'any 1775 i compta amb una llarga tradició i amb alumnes de la transcendència de Gaudí, Picasso o Miró. S'hi apliquen els principis d'escola pública, catalana, inclusiva i orientada a la innovació pedagògica. També des de l'escola es persegueix la finalitat de salvaguardar i fer difusió dels bells oficis artístics com l'esmalt, els brodats o les puntes. Actualment s'hi cursen els cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, batxillerat artístic i graus en disseny de moda, assistència al producte, interiors i disseny gràfic. La intenció és anar-hi ampliant l'oferta formativa.

És també una escola oberta al barri i que, a poc a poc, vol ser un centre de promoció, realització i dinamització de recursos culturals en relació amb les seves veïnes i veïns. Per això col·labora cada cop més amb diferents entitats i espais del barri. Projectes i accions a destacar són les desenvolupades amb la Nau Bostik, el Casal de barri Torre de La Sagrera, el Centre cívic La Barraca, l'Institut Príncep de Viana o la Biblioteca Marina Clotet.

Un indret referent per al barri, l'art i el disseny, que vol anar incrementant encara més la seva relació amb l'entorn cultural i social que l'envolta.

Per Jordi Guillemí i Basté; Secretari Acadèmic

UBUNTU

L'espècie dels **Homo Sapiens** (315.000 anys enrere) no era ni de bon tros la més forta, però sí la més intel·ligent. Aquesta qualitat li va donar l'oportunitat de sobreviure a condicions climatològiques molt dures, i a poc a poc poder esdevenir la dominant, d'aquí que els

paleontòlegs i antropòlegs la bategessin com “**Home Savi**”; humà.

La intel·ligència feu adonar els *homo sapiens* que només cooperant els uns amb els altres podrien caçar grans mamífers que els proporcionarien aliment en abundància, i defensar-se dels depredadors. Aquest “treball cooperatiu” és anomenat “**ubuntu**” pels homes i dones descendents del que van romandre al continent africà quan es va produir la gran migració, uns 230.000 anys enrere. El vocable es donarà a conèixer a Europa a començaments del segle XX arran d'un experiment dut a terme per un antropòleg francès, en un llogaret de l'Àfrica Austral on estava estudiant els valors cívics dels habitants d'aquella regió. Com a experiment va proposar a deu nenes i nens d'un poblat una cursa de cent metres, fins

arribar a un arbre on el primer tindria de premi una cistella plena de fruita. Quan el científic feu el senyal d'inici quedà astorat veient que els infants corrien plegats, agafats de les mans. Quan els demanà el perquè d'aquell comportament, la canalla va contestar amb total naturalitat “**ubuntu**”: si tan sols un o una guanyava el premi, es generaria malestar entre la resta. A més, quan caçaven grans mamífers o es protegien del lleó famolenc, ho feien tots alhora; es necessitava el grup.

“**Ubuntu**”, traslladat en el temps a les escoles actuals significa que donar el millor d'un mateix enriqueix el grup, fa millorar cada component del grup. És fer que els infants i els adolescents perdin el temor en front del talent dels altres, perquè quantes més qualitats tinguin els companys més es creix individualment. “**Ubuntu**” comporta acceptar decisions que encara que no siguin les millors per a un mateix, són beneficioses per al grup. El treball cooperatiu que segueixen moltes escoles, com la nostra, permet seguir la pedagogia de “**Tubuntu**”, i així els alumnes entenen el grup com l'ecosistema en el qual es desenvolupen les seves qualitats, i s'enforteixen compartint i rebent les dels altres. D'aquí que pensadors de la talla del pedagog José Antonio Marina, ens participin el proverbi africà “**per educar un infant, cal tota la tribu**”.

Joan Serra Arman

Departament de Comunicació de l'escola
Mare de Déu dels Àngels

El passat 29 d'abril, l'Espai 30 rebé la visita de l'escriptora **Asha Miró**, convidada de luxe de La Sagrera Es Mou per Les Lletres, que obsequià els assistents a la vetllada literària trimestral amb unes exquisides reflexions al voltant de la seva trajectòria vital i artística. L'autora, entre altres, de **"La filla del Ganges"** o **"Les dues cares de la lluna"** captivà l'audiència amb les seves càlides paraules, tot apellant a la cultura de la diferència, al voltant de la qual girà en aquesta ocasió l'acte.

Amb aquest tarannà, els participants van poder gaudir, així mateix, de l'actuació del grup de dansa **Atma Se Bollywood**, que amenitzà la vetllada, que es completà amb un joc al voltant dels escriptors, en forma de sopa de lletres, del qual en resultà guanyadora la **Rosa Serres**, així com també es donà a conèixer el veredict del certamen literari amb què l'entitat sempre acompanya aquesta cita. El guanyador fou en **Richard Wakefield**, amb l'obra **"La plaça de Masadas"**. El segon premi s'adjudicà a la **Remei Solé**, per **"Un Sant Jordi diferent"**, mentre que l'**Elisabet Claveria** quedà situada en tercer lloc amb **"La suïssa"**. L'acte es rematà amb ous de pasqua de xocolata per als assistents, remullats amb vi dolç, mentre l'Asha Miró i els autors locals signaven exemplars dels llibres exposats a les persones que així ho desitjaven.

La pròxima convocatòria de La Sagrera Es Mou per Les Lletres és per al **28 de juny**, coincidint amb la revetlla de Sant Pere, a les **7 del vespre a la Nau Bostik**. En aquesta ocasió, el convidat serà l'escriptor gironí **Quim Español**.

Adjuntem l'obra guanyadora:

LA PLAÇA DE MASADAS

- Bon dia Khalid, t'agrada aquesta plaça eh?
- Sí Jaume, és molt bonica
- Com van els teus papers?
- Molt lents!
- I casa teva?
- La meva casa és la plaça.
- I la teva família?
- La meva família és la plaça.
- Bueno! ja veuràs com tot s'arregla.
- Al menys aquí no em desapareixen i la gent de La Sagrera és amable i em parla i em dona menjar, mantes...

- Sí, però ens hem de moure, hem de lluitar per la dignitat de les persones, no fer veure que no passa res.
- Hi ha més de 26 milions de refugiats a Europa. Jo soc feliç als porxos de la plaça, però molts passen gana i fred.
- Són invisibles, sembla mentida.
- Som invisibles, mentre d'altres fan negoci amb les guerres.
- Cert, **fem veure** que no us veiem, fins demà Khalid!
- Fins demà, Jaume.

Jordi Vilagut

representant de La Sagrera es Mou per les Lletres

CORAL INFANTIL ESPAI 6-12
Versió lliure de la cantata

EN PATUFET

11 de juny de 2022 a les 12:00h
Espai 30 c/ Honduras 30

Direcció: Luz Marina Díaz
Música: Carles A. T
Text: Elena Bigas
Piano: Rodrigo Cob
Coreografia: Itziar Barriobero
Atrezzo: Roser Caritx

El passat mes de maig, **La Sagrera Es Mou** va celebrar la **tertúlia** mensual. Aquesta versava sobre la precarietat de la llengua catalana. Els ponents foren Agustí Tola i Enric Jofré, membres de la Junta de **Plataforma per la Llengua**.

Ens exposaren la posició actual del català, que es troba en una situació compromesa perquè són moltes les forces endògenes i exògenes que juguen a la seva contra. Partim de la base que tots juguem en el tauler de la globalització i de l'imperialisme lingüístic. Ens feren les següents reflexions:

L'Estat Espanyol constantment mostra la urticària que li provoca el pluralisme estatal, l'exemple més recent és la sentència del 25% del TSJC.

La inacció de les institucions del domini lingüístic. Si ens centrem en el comerç, pocs establiments segueixen correctament la normativa lingüística i la Generalitat al 2021 només va sancionar 16 establiments. Són poques les empreses i les botigues que etiqueten en català i, segons el **Codi de Consum**, ho haurien de fer. Per què no hi ha més controls?

La poca conscienciació dels **catalanoparlants**, que canviem d'idioma de manera alarmant, la majoria de vegades, de forma inconscient. Si hi reflexionem descobrirem que, segons qui tinguem al davant, el primer idioma en què parlem és el castellà. I encara més si la persona que ens parla ho fa en aquesta llengua, que de ben segur, fa anys i panys que viu a Catalunya i que entén perfectament el català, encara que no el parli.

Davant d'aquesta situació **Plataforma per la Llengua** hi treballa perquè puguem viure plenament en català, que la nostra llengua no sigui discriminada i que continuï sent la principal eina de cohesió social.

Pel que fa a **l'educació**, des d'un primer moment van mostrar el seu rebuig a la sentència del 25% i la reforma de la llei de política lingüística pactada per alguns partits polítics.

En l'àmbit del **comerç** porten un munt d'iniciatives per denunciar la vulneració dels nostres drets com a consumidors. Fan divulgació que tots els comerços han d'entendre el català i les administracions públiques, no només l'han d'entendre, sinó que s'han de dirigir al públic sempre en aquest llengua.

També destinen recursos en **conscienciar-nos** de la rellevància de **mantenir la nostra llengua sempre i arreu**. Hem de tenir clar que si constantment prescindim del català quan algú ens parla en castellà el que fem és un mal irreversible a la nostra llengua. O que si veiem una persona amb trets asiàtics, per exemple, i li parlem directament en castellà, és un comportament racista i li estem privant d'aprendre el català.

El públic que va assistir a la tertúlia es va mostrar molt receptiu i participatiu, i nosaltres ho hem volgut compartir amb els veïns a través del **Tota la Sagrera**.

"La mort d'una llengua s'esdevé quan el poble que la parla l'abandona per parlar-ne una altra"

Comissió de LSEM tertúlies i xerrades

UN PATUFET? NO! QUATRE I...

...un bou gros gras panxut i grenyut amb tres caps i una cua, ah! i una esquella, una mare traçuda i amorosa, un botiguer atent i astorat i set narradores d' allò més expressives. Tots aquests personatges ens van fer passar una bona estona interpretant la cantata **EN PATUFET**.

La **coral ESPAI 6:12** va mostrar-nos el seu saber fer. Els nens i les nenes se'ls veia entregats i contents; tots van excel·lir i el públic vam gaudir de valent.

Fa goig veure com criatures de diferents edats fan pinya per tirar endavant un projecte. Emociona. El lema de la coral és: **FEM AMICS AMB LA MÚSICA**. I això es fa realitat any rere any. La directora de la coral és la Luz Marina Díaz.

Si algun nen i nena, entre 6 i 12, vol cantar, que vingui el dimarts 6 de setembre a les 5 de la tarda a l'Espai 30, carrer Bofarull 28.

La comissió de la coral

“LA CÀMERA ANALÍTICA” ALCARRÀS

Avui plantarem la nostra **càmera analítica** en un film que ben segur la majoria ja heu vist, però que hem d'entendre per què es va coronar número u en les sales de cinema d'Espanya. Un film de parla catalana que es va fer amb l'estatueta de l'Os d'Or del festival de Berlín, to reivindicant la indústria del cinema en català, precisament quan aquesta està essent trepitjada i retallada. Justa a l'fusta, avui analitzem les bones decisions de la directora **Carla Simó** en el seu film “Alcarràs”.

Alcarràs, un poble agrícola de Lleida, on hi viu una família de pagesos que veuen el seu mitjà econòmic arruïna quan perden legalment les terres que posseïen només de paraula, perquè és ben cert que el valor que tenia la paraula ara el perd estrepitosament davant d'un paper. Simó decideix reivindicar l'agricultura i la pagesia, un món que es mor vençut per un sistema mal pagat que s'emporta, com diu la cançó del film, la “terra ferma, casa amada” de moltes famílies. Portar a la pantalla gran un tema tan actual que afecta molts països occidentals, fins que el film travessi fronteres i pugui ser empàtic amb el públic europeu.

Si ets o provens d'un poble agrícola, Alcarràs et transporta a la teva terra, perquè, malgrat ser Lleida, gràcies a l'autèntic personalitat dels personatges (no són actors sinó pagesos hi pots recordar els teus personatges i a tu mateix quan eres infant i jugaves al camp. Aquest sentiment d'apropament

és degut a dos factors, el primer dels quals és la manera de gravar. La càmera és invasiva, mantenint-se a prop dels personatges, sent una espècie d'observador invisible que capta moments íntims, com si volgués gravar els seus pensaments. El segon és la gran quantitat d'escenes i diàlegs quotidians: quan parlen de com fer el fricandó, quan celebren les festes del poble, quan cullen préssecs, quan fan conserva... Tot esdevé tan natural que no sembla que estigui enregistrat, fent que l'espectador torni a sentir-se part de la comunitat mentre va recordant: “Això nosaltres també ho fem”.

Seguint amb aquesta línia, si bé és un film molt coral, Simó prioritza els infants tot plantejant diverses fases de viure un sol conflicte: la canalla que encara ni se n'assabenta; la filla adolescent que, amb el desig propi de l'edat de ser adulta, es comença a assabentar i es frustra perquè la mantenen al marge; i finalment el fill gran ja plenament conscient, que ho viu amb esperit de lluita. Segons el meu parer, Carla Simó fa protagonistes els més petits, puix que ells són el futur, un futur que ja creix “sense res”.

Un altre aspecte curiós és el punt de tensió que es manté al llarg del film, gràcies a l'aura de misteri que genera Simó en l'ús de la càmera (la posa entre les plantes com si l'espectador fos un espia). I la quantitat de moments on regna el silenci i les mirades dels personatges cap al que els envolta, sumits en els seus preocupants pensaments. L'espectador, doncs, resta amoïnada esperant que passi alguna altra cosa greu.

Alcarràs és un crit a la salvació d'un ofici que treballa de sol a sol, esclau de la terra que estima, una oda a entendre l'esforç que comporta fer arribar el fruit al mercat i guanyar-se la vida dignament, i un reclam a tornar a comprar el producte de casa, perquè la nostra pagesia necessita que la posem en valor.

Júlia Mercader i Bayle

CENTRE D'ESTUDIS
SAM CLARET
Cicles Formatius

Coneix els nostres CURSOS HOMOLOGATS

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

IMATGE PER AL DIAGNÒSTIC I MEDICINA NUCLEAR

MODALITAT: PRESENCIAL/DISTÀNCIA HORARI: MATÍ / TARDA

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

RADIOTERÀPIA I DOSIMETRIA

MODALITAT: PRESENCIAL HORARI: MATÍ

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

HIGIENE BUCODENTAL

MODALITAT: PRESENCIAL HORARI: TARDA

CICLE FORMATIU DE GRAU MITJÀ

CURES AUXILIARS D'INFERMERIA

MODALITAT: PRESENCIAL/DISTÀNCIA HORARI: MATÍ / TARDA

Pregunta'ns pels nostres cursos de
FORMACIÓ CONTINUADA

NO ENS CANSEM DE FER QUILLING

En revistes anteriors us he anat explicant coses del QUILLING. Ara, en aquesta revista, us volem parlar dels treballs que vam fer per Sant Jordi i que vàrem exposar a la Torre de La Sagrera.

Us ho detallem perquè ho pugueu identificar a les fotos que acompanyen aquest escrit.

A la vitrina expositora podeu veure, en dos grups diferents, **Sant Jordi, la Princesa i el Drac**, un a cada costat.

Un altre grup amb **dos ous, uns pollets** (que són la decoració d'una mona de Pasqua) i **uns llibres**.

Un gerro fet amb cordills, decorat amb flors de paper. **Unes quantes roses**, formant els colors de la senyera.

Per acomiadar el curs, el mes vinent mirarem de fer una altra exposició de diversos projectes que hem fet durant l'any. Aquest últim trimestre hem ampliat el grup amb la incorporació d'una nova companya, la qual es va interessar i li va agradar molt. És una activitat que enganxa.

Rosó Vicedo

Grup de QUILLING Torre de la Sagrera

RECEPTES DE CA LA ROSA

Iniciem el recorregut per les peticions dels i les lectores. Responent una de les múltiples sol·licituds que hem rebut dels lectors arran de l'article a la darrera revista i triant aquesta recepta per la universalitat de l'hamburguesa, hem triat de totes les vegetals que portem experimentant al menjador, en provem una de nova al mes, la recepta base que si es respecten les proporcions, accepta diferents variacions de gra fent possible diferents hamburgueses amb una mateixa recepta.

HAMBURGUESA VEGANA SANDYA

D'aquesta massa surten 4 hamburgueses de 150-155 g, i els ingredients de la recepta els anirem dient en funció de com van entrant-hi.

Per al primer pas necessitem:

150 g de quinoa (altres grans, blat sarraí, arròs)
260 ml d'aigua
15 ml de soja

Cal cuinar tots els ingredients junts a foc lent tapat durant uns 10-15 minuts, llavors apagueu fins que la quinoa ha xuclat tota l'aigua.

El segon pas seria:

15 g de xalota o escalunya, ceba petita,
4 g d'all tallat en brunoise i saltar a la paella sense que agafi color,
80 g de pastanaga ratllada,
10 g de gingebre fresc ratllat,
100 g d'anacard molt,
50 g de pipes de gira-sol moltes,
2 g de kimchi, saboritzant intens d'origen coreà,
10 g de farina de blat, però també es pot fer amb civada.

Tot això cal barrejar-ho bé, donar-li forma amb les mans i marcar-ho a la planxa.

Per a la salsa vegana ens cal:

500 ml de llet de soja sense sucre, 1 l d'oli de gira-sol i molta traça.

Amb la batedora elèctrica molt suau i moviments de sota cap a baix, cal afegir a poc a poc l'oli de gira-sol, un litre o potser 1,2 depèn de com vulguem la consistència de la salsa, si una mica més líquida o molt densa com una maionesa. Si aconseguim que munti, també admet vinagre, però un rajolí; es pot posar vinagre de Xerès, encara que qualsevol vinagre serveix i com a ingredients aromatitzants afegirem un manat d'anet fresc tallat. Aquesta serà la nostra salsa.

Aquest plat està format pel pa, la salsa, tres rodanxes de tomàquet, enciam, l'hamburguesa, ceba caramel·litzada, formatge vegà Cheddar i servit amb unes xips cruixents.

SABEM QUÈ ÉS LA LLUM BLAVA? ELS SEU EFECTES EN ELS NOSTRES ULLS I PELL

Ja coneixem la llum blava que emeten les fonts artificials amb llums LED o làmpades fluorescents com les pantalles dels ordinadors, els nostres dispositius mòbils, etc.; però la llum blava és una llum emesa principalment pel sol.

Per aquest motiu cada vegada és més important protegir la pell i els ulls de la llum blava del nostre astre rei.

Entenguem la llum blava i els seus efectes

La llum blava "blava-violeta" és la banda de l'espectre visible que conté més energia, per això el seu nom **HEV**, per *High Energy Visible Light* (llum visible d'alta energia), la qual és perjudicial per a l'organisme i ens hem de protegir d'ella.

El 25% dels danys cel·lulars estan causats per la llum blava perquè la seva radiació accelera l'envelliment de la pell de cada dia i afavoreix l'aparició d'arrugues i taques. Per tant, és raonable que a llarg termini i, especialment i sobretot, a mesura que l'envelliment desgasta els mecanismes de defensa cel·lulars, l'exposició de la pell a la llum d'alta energia pot tenir un efecte nociu que augmenta el procés d'envelliment i inclús pot tenir efectes cancerígens. A més a més, la llum blava actua sobre el gen de la pigmentació i estimula l'activitat dels melanòcits, agreujant el melasma o màscara de l'embaràs i la hiperpigmentació

Amb la llum blava visible d'alta energia, s'ha descobert un nou enemic de la pell i ulls, que pot ser inclús més perjudicial que els raigs UVA i UVB. Aquests raigs nocius encara penetren més profundament en les capes de la pell, arribant a la hipodermis. Amb la intensa energia que li dona el nom, la llum blava ataca tots els components cel·lulars.

Com podem cuidar la pell d'aquests radiacions?

Apareixen en el mercat uns nous tipus de filtres que contenen de solars amb l'objectiu de combatre els efectes de la llum blava en la pell; alguns laboratoris han desenvolupat una nova tecnologia revolucionària: el **filtrer TriAsorB** és un exemple, inspirat en el poder fotoprotector natural de la melanina.

Com podem cuidar els nostres ulls de la radiació solar?

De la mateixa forma que protegim la nostra pell enfront dels raigs solars ultraviolats, hem de protegir també els nostres ulls sempre. Per això és fonamental que si ens exposem al sol, protegim els nostres ulls amb ulleres homologades.

Recentment s'han comercialitzat gotes oftàlmiques protectores que contenen **riboflavina**, una vitamina capaç d'absorbir la radiació ultraviolada. Aquesta solució oftàlmica que ha sortit al mercat, amb la composició de riboflavina, vitamina E, aminoàcids i àcid hialurònic, realitza una funció nutritiva per a la superfície ocular, millorant la protecció de l'epiteli davant d'agressions causades per la llum blava i la radiació UV.

Per tant, aquesta solució oftàlmica és un equip de protecció individual que exerceix un efecte barrera, protector i antioxidant davant de qualsevol dany ocasionat per la radiació UV, la llum blava i les fonts artificials, i exposicions

perllongades al sol, accelerant el procés natural de reparació i evitant danys com la fotoqueratitis, fotoqueratoconjuntivitis, cataractes i DMAE (degeneració macular associada a l'edat).

Recomanacions

Situacions en què cal utilitzar protectors oculars amb filtres que ens protegeixen de la llum blava:

- exposició perllongada a ordinadors, terminals de vídeo i televisors
- exposicions intenses i perllongades a les radiacions UV
- activitats i esports a l'aire lliure
- exposicions a entorns amb alts nivells de radiació UV (muntanya, mar, zones tropicals, etc.)
- i a la pell...productes solars amb filtres per a la llum blava

Conclusions

La llum blava és aquella que emeten les pantalles (ordinadors, tauletes i també el sol).

A petites dosis no ens perjudica, però sí l'exposició és perllongada pot provocar:

- **sequedat ocular**
- **sensació de fatiga general i cansament ocular**
- si en fem ús abans d'anar a dormir, **pot provocar insomni i disminuir la qualitat del son**
- i a la nostra pell accelera l'aparició d'arrugues i provoca taques més profundes

Com protegir-nos?

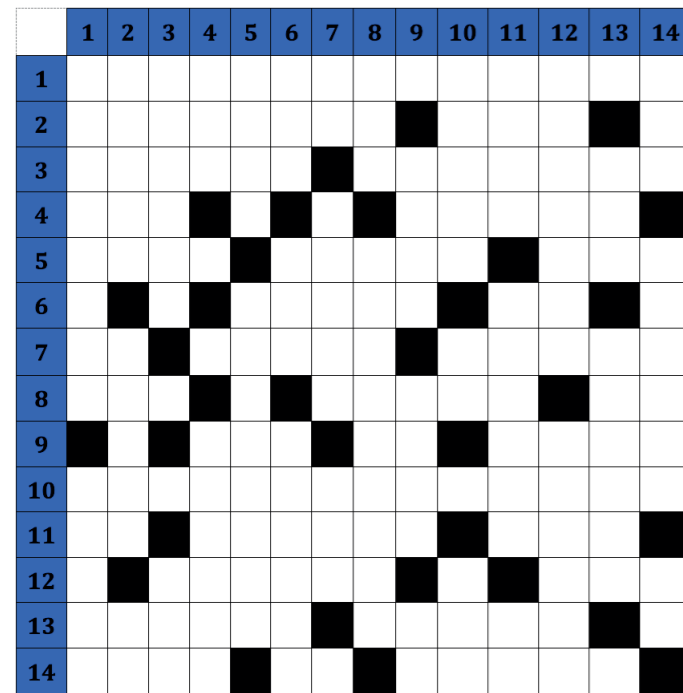
- **Reduir l'ús de dispositius que l'emeten**
- **Evitar que el sol o la llum de l'estança reflecteixi a sobre de la pantalla**
- **Utilitzar protectors de pantalles**
- Ser usuari de:
- **solucions oftàlmiques protectores**
- **protectors solars que continguin filtres** per a la llum blava visible, encara que no surtis de casa.

Consulta el teu farmacèutic, ja que és millor protegir que curar.

Susanna Serra Simon, el seu afany és aconsellar-te

ELS MOTS ENCREUATS DEL TOTA LA SAGRERA

HORIZONTALS

1.- La de La Sagrera fa possible les de Primavera i la Major, en tres paraules que llisquen per la darrera columna. **2.-** La Sagrera Es Mou en continua fent recapte tot sovint. Senyor anglès. No es repeteix a La Sagrera. **3.-** Una entitat social del barri convida a fer-ho amb la roba. Models que poden ser empresaris o de vestits. **4.-** Separades pel descens. Repetida per Mossèn Juliana. Al començament de Filipines. Creats sense cap. **5.-** Orelles angleses que decapiten uns antics grans magatzems del barri. Els jueus han perdut el seu cap d'Estat. Sempre. **6.-** Apareix sovint a Concepción Arenal. Vocal que no trobaràs a Cienfuegos. Pot ser Raspall o d'Arc. Centre Cívic. El més rodó del carrer Coll. **7.-** Tapi només la part central. La humana a vegades és més perillosa que la de la selva. Fica'l. **8.-** Cansat que veus a l'extrem occidental de La Sagrera. Indica el Metro. Convocar. Juntes a La Sagrerina. **9.-** Cinquanta a La Sagrera. Inicialment corresponen a l'Alba Bonmatí i Plou. Entre Gran i La Sagrera. Al nostre barri no acaba d'agafar gran velocitat. **10.-** Barri que envai una escola sagrerenca i esfumà la Rosa dels Vents (dues paraules). **11.-** Al rus li hem tallat els peus. Els de l'estiu són difícils de suportar a La Sagrera. Agència de còmic on treballava la germana del pare. **12.-** Uneix Vallès amb Ribot. Conduiré els menors no acompanyats. Cinc-cents a la Villa Romana de La Sagrera. Mil cinquanta-cinc entre els malvats de la Vil·la. **13.-** Reposaràs el cul. Monlau ha perdut el número. **14.-** Sense accent, pot ser còmica; amb accent no fa gens de gràcia. Fa remenar la cua al gos. Reclama esforç al litoral.

VERTICALS

El més popular de La Sagrera és en Tedeschini. El Rei parroquial del barri. **2.-** Ve de Montserrat i desemboca a la Meridiana. Acompanya en Berenguer. Rei passat per la guillotina. **4.-** Estimo només la part occidental (o l'oriental segons es miri). Era a la Sears, però no a l'Hiperacor. Ni fu ni fa. La Sagrera sense estar cansat. **5.-** No és teva aquesta planta bulbosa. Fa via del Pacífic a les Antilles. **6.-** Ans al contrari. Salari que us dona identitat. Escola camionera. **7.-** El cor de la dita. Sincer més enllà dels Pirineus. Germana afortunada. Amb or es fa monja. **8.-** Les trobem cosides a l'hospital. L'avinguda sagrerenca panxa enlaire. **9.-** Dona existència a la via. Exhibeix la seva

bondat a la plaça de l'Assemblea de Catalunya, però a moltes parts del barri és verda. Posseeixes amb nervi. No toca vores a toca i és molt de poc. **10.-** El centre escolar més lluminós de La Sagrera. Molts no saben el que s'hi dona al carrer Pacífic. Demuestra generositat i feminitat amb l'ona. Danso sense les parelles. **11.-** A La Sagrera es munta al novembre. En paral·lel a Monlau, treu el nas a la plaça Masadas. Article desvocalitzat. **12.-** Els seus jocs ens escalfen. A tocar de Lleida, solen ser els primers a veremar. **13.-** Al final de Martí Molins. Minsa sense música. Sorral de la Concepción. Acaba al carrer Costa Rica. **14.-** Les teves esteses sense extrems. Acompanya en Martí cap a la Meridiana. Sis que adoraven el déu Bacus.

SOLUCIONS

	V	A	L	S	O	C	S	O	V	A	R	I	T	14
I	V	L	N	O	M	S	V	R	A	S	E	S	13	
V	L	M	D	E	R	E	N	A	M	I	12			
V	I	T	S	R	O	G	I	R	11					
S	N	A	I	D	N	I	S	E	R	G	N	O	C	10
N	E	R	J	E	D	P	A	B	V	L	9			
I	R	R	V	T	I	C	M	S	V	A	8			
L	V	S	O	P	V	A	N	V	A	F	V	A	P	7
O	C	C	V	A	N	V	O	J	V	N	6			
M	V	I	L	E	V	A	S	R	S	5				
S	T	V	E	R	E	V	A	E	S	4				
S	N	O	R	T	V	P	V	V	O	N	E	3		
E	R	I	S	S	T	N	E	M	I	2				
T	S	E	F	E	D	O	S	I	S	I	1			
14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	

FOTODENÚNCIA

#StopMenjarColoms

Veïns i veïnes de la Sagrera, **NO** hi poseu menjar als coloms, **NO** els és un benefici, ja estan prou alimentats, en canvi és un PERJUDICI que estem patint els veïns i les veïnes. S'estan creant racons de brutícia per tot el barri, com podeu veure a la foto i que podeu trobar-vos per tot arreu.

L'elevada població està relacionada amb la disponibilitat d'aliment que tenen els coloms i la facilitat de nidificació. Sovint un factor destacat que afavoreix la seva presència és l'alimentació descontrolada a aquestes aus per part de particulars.

En cas que s'hagi **detectat un punt regular d'alimentació** que provoqui la permanència de restes de menjar, us sol·licitem que **aviseu a través del telèfon 112 a la Guàrdia Urbana**, la qual actuarà a l'empara de l'article 27.1 de l'Ordenança de Protecció, Tinença i Venda d'Animals (OPTVA) del 25 de juliol de 2014.

Per un barri més net, col·laborem-hi tots!

ASSOCIACIÓ DE VEÏNES I VEÏNS DE LA SAGRERA • FES-TE'N SOCI!!

QUOTA SOCI   FINS A 30 ANYS 15€   DE 30 A 65 ANYS 20€   + DE 65 ANYS 10€

TRUCA'NS DIMARTS, DIMECRES i DIJOURS DE 18h a 20h al 93 4081334
o ENVIA'NS AQUEST FULLET A Berenguer de Palou, 64-66 • E-MAIL: avv.lasagrera@gmail.com

DADES:

Nom i Cognoms: .....

DNI ..... Data de naixement .....

Adreça: .....

Codi postal ..... Població .....

E-mail: .....

Telèfon: ..... Mòbil ..... Signatura: .....

Data d'alta .....

Domiciliació bancària: .....

Avis Legal. D'acord amb l'article 5 de la Llei Orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), us informem que les vostres dades s'inclouen en el fitxer: "Socis", el responsable del qual és **Associació de Veïns i Veïnes de la Sagrera**. Les vostres dades seran tractades amb la única finalitat d'informar-vos dels actes i activitats de l'Associació. En qualsevol cas, podeu exercir els vostres drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició mitjançant una comunicació escrita, a la qual heu d'adjuntar una fotocòpia del DNI, adreçada a **carrer Berenguer de Palou, 64-66 • 08027**

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
+ NOUS BATXILLERATS
PROFESSIONALITZADORS

MONLAU
ESO
BATXILLERAT

MONLAU
FORMACIÓ
PROFESSIONAL

FORMACIÓ IMPARTIDA EN MODALITATS
ONLINE O PRESENCIAL

GRAUS MITJÀ I SUPERIOR

CICLES FORMATIUS

EMPRESA I MARKETING
HOTELERIA I TURISME
AUTOMOCIÓ
INFORMÀTICA

NOVA OFERTA FORMATIVA

FORMACIÓ TÈCNICA ESPECIALITZADA
PER A PROFESSIONALS I EMPRESES

MONLAU
CORPORATE

MONLAUGROUP

MONLAU SAGRERA
Carrer de Monlau 6
08027 Barcelona
933 408 204

MONLAU LA MAQUINISTA
Carrer de Caracas 35
08030 Barcelona
932 744 700

info@monlau.com
www.monlau.com

MONLAU
ESPAI SECUR
LLIURE DE COVID-19